

**Porušení podmínky neslučitelnosti funkce, dle § 7 odst. 6
zák. č. 181/2007 Sb.**

PRÁVNÍ ROZBOR

A. Legislativní a faktické predispozice

Za účelem důkladného posouzení daného případu je nezbytné nastínit některé základní principy vyplývající z platné legislativy a judikatury. Dále si vyjasníme některé otázky praktického významu, zatímco většina skutkových podstat případů bude prezentována až v následujících částech tohoto rozboru. Část B. uvádí i některé faktografické údaje, které pravděpodobně nejsou pro sankční postup ve smyslu § 7 odst. 8 písm. a) zákona č. 181/2007 Sb. přímo relevantní a které se týkají převážně otázky, zda byla Volební komise Senátu Parlamentu České republiky (dále jen „Senát“) vůbec oprávněna připustit Mgr. Michala Uhla k volbě nových členů Rady Ústavu pro studium totalitních režimů (dále jen „ÚSTR“ či „Ústav“), jinými slovy, zda byla v okamžiku konání volby dne 5. prosince 2012 vůbec z hlediska litery zákona dána tzv. eligibilita, tedy volitelnost tohoto kandidáta. Část C., kterou lze považovat za nejdůležitější část tohoto rozboru, následně podrobně uvádí důvody, proč v případě uvedeného člena Rady ÚSTR není splněna zákonná podmínka neslučitelnosti členství v tomto veřejném orgánu s členstvím v politické straně či politickém hnutí, a to patrně kontinuálně a dlouhodobě, ode dne ujednání se funkce člena Rady ÚSTR pravděpodobně až do současnosti.

I. Neslučitelnost funkce z hlediska práva ústavního

Jestliže je politická angažovanost ústavním právem, které nelze odebrat, pak musí ustoupit zájem nižší, tedy členství v Radě ÚSTR. Důvodem je, že zákon o ÚSTR č. 181/2007 Sb. ukládá v § 7 odst. 6 kategoričnou podmínku neslučitelnosti členství v politické straně či politickém hnutí s členstvím v Radě ÚSTR (tzv. inkompatibilita). Zákon touto úpravou definuje podle právní vědy „stav“, který musí být bezpodmínečně splněn po celou dobu výkonu mandátu člena Rady ÚSTR, tedy od vzniku členství v Radě ÚSTR až do jeho zániku.

Skupina 57 poslanců z ČSSD a KSČM podala proti zákonu č. 181/2007 Sb. v roce 2007 ústavní stížnost a požádala Ústavní soud o přezkum ústavnosti zákona. Stížnost zaměřovala též na citované ust. § 7 odst. 6 o neslučitelnosti funkce v Radě ÚSTR s členstvím v politické straně nebo v politickém hnutí. Ústavní soud, který stížnost poslanců zamítl (s výjimkou jediné změny týkající se § 7 odst. 8 písm. b), podle něhož mělo být možné odvolávání člena Rady, který nevykonává řádně svoji funkci – tato možnost byla Ústavním soudem zrušena) při posuzování uvedeného ustanovení zákona však dospěl k závěru, že při hodnocení proporce mezi právem na přístup k veřejným funkcím ve smyslu čl. 21 Listiny základních práv a svobod na straně jedné a principem ochrany demokracie na straně druhé, **převažuje veřejný**

zájem spočívající v ochraně demokracie („*Chápeme-li Ústav jako instituci, jejímž posláním, jak je postulováno v preambuli, je ochrana demokracie, pak výše uvedená omezení základních práv pro členství v Radě jsou legitimní.*”, sp. zn. Pl. ÚS 25/07, bod 61.).

Nález Ústavního soudu v bodě č. 61 dále praví: „*Rada Ústavu, jak vyplývá z ustanovení § 9 odst. 1 zákona, má přitom zásadní vliv na fungování této instituce. Za této situace, kdy naprosto dominující vůlí zákonodárce je v rámci prostředků, jimiž disponuje, dosáhnout **maximální nezávislosti této instituce**, je naprosto legitimní stanovit jako podmínku pro členství v ní **nestranickost**. Předmětem bádání Ústavu je období, které je stále politicky citlivé, a jeho výsledky se mohou dotýkat různých politických stran včetně těch, které jsou v Parlamentu.*” Mimořádný zájem zákonodárce na naprostém oddělení Ústavu od stranické politiky považuje Ústavní soud tedy za maximu, kterou nelze překročit.

Důraz na stranicko-politickou nezávislost Ústavu, který Ústavní soud ve svém nálezu akcentoval, byl v rámci posouzení ústavní stížnosti potvrzen i stanovisky obou komor Parlamentu ČR. Ve svém stanovisku k návrhu na zrušení zákona č. 181/2007 Sb. Poslanecká sněmovna Parlamentu ČR mj. uvedla následující: „*Parlament České republiky byl při koncipování zákona **veden snahou zamezit pochybnostem o politické nezávislosti Ústavu**. Tomu odpovídá i stávající úprava volby členů Rady Ústavu, neslučitelnost členství v radě s členstvím v politické straně či politickém hnutí, zakotvení možnosti zasahovat do jeho činnosti pouze na základě zákona.*” (bod 20. nálezu ÚS).

Stanovisko Senátu je pak v nálezu shrnuto takto (bod 30.): „*Pokud jde o tvrzenou neústavnost požadavku zákona, aby členství v Radě Ústavu bylo neslučitelné s členstvím v politické straně, **poukázal Senát na případy, kdy zákonodárce postupoval obdobně; např. u inspektorů Úřadu pro ochranu osobních údajů či u veřejného ochránce práv**. Senát zdůrazňuje, že právní úprava nepreferuje či nediskriminuje to či ono politické smýšlení či stranickou příslušnost, ale požaduje **bezpartijnost jako konstrukční prvek k dosažení nezávislosti Ústavu**. Je na vůli osob, které na místa radních kandidují, zda takto nastavené podmínky přijímají.*”

Důkaz:

- Nález Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 25/07, 13. března 2008: posouzení ústavnosti zákona č. 181/2007 Sb., zejména body 20., 30. a 61 → **č. 01**

II. Odvolání členů Rady ÚSTR dle platného znění zákona č. 181/2007 Sb.

Rada ÚSTR je dle § 7 zákona č. 181/2007 Sb., o Ústavu pro studium totalitních režimů a Archivu bezpečnostních složek a o změně některých zákonů, v platném znění, nejvyšším orgánem ÚSTR a skládá se ze sedmi členů volených a odvolávaných Senátem. Zákon v § 7 odst. 6 stanovuje následující:

„S funkcí člena Rady je neslučitelná funkce prezidenta České republiky, poslance, senátora, člena vlády, soudce, státního zástupce, člena Nejvyššího kontrolního úřadu a člena bankovní rady České národní banky. Členství v Radě je neslučitelné s členstvím v politické straně nebo v politickém hnutí.“

Zde se tedy nepochybně jedná o kategorickou podmínku neslučitelnosti funkce, která musí být během vykonání členství v Radě ÚSTR bezpodmínečně splněna, a to kontinuálně, od počátku výkonu členství až k jeho zániku.

Zatímco volba některých členů Rady ÚSTR Senátem si vyžaduje součinnost jiných orgánů, z toho i ústavních (prezidenta republiky, Poslanecké sněmovny), odvolání členů Rady ÚSTR je výlučně v kompetenci Senátu.

Po nálezů Ústavního soudu z 13. března 2008 (zn. Pl. ÚS 25/07), s nímž došlo ke zrušení možnosti odvolání člena Rady ÚSTR pro případ, že nevykonává řádně svoji funkci, počítá zákon v zásadě s třemi důvody, pro které mohou či musí být členové Rady ÚSTR odvoláni. Pro případ, že člen Rady ÚSTR nevykonává svoji funkci po dobu delší než šest měsíců, může Senát takového člena odvolat (fakultativní kompetence; srov. § 7 odst. 9). Pro případ, kdyby vyšlo najevo, že čestné prohlášení člena Rady o jeho spolehlivosti bylo nepravdivé či pro případ, pokud by některý člen Rady přestal splňovat podmínku neslučitelnosti funkce (míněno ve smyslu § 7 odst. 6 – viz výše), zákon praví, že „Senát odvolá“ takového člena Rady ÚSTR (§ 7 odst. 8). V případě odvolání dle § 7 odst. 8 se jedná nikoliv o fakultativní, nýbrž o **mandatorní kompetenci** Senátu a o opatření vyložené sankční. To znamená, shledal-li Senát, že nastala zákonem definovaná situace, má Senát zákonnou povinnost přikročit k odvolání člena Rady ÚSTR. Neučiní-li tak, dopouští se též Senát – vedle dotyčného člena Rady ÚSTR – porušování zákona.

Formulaci § 7 odst. 8 písm. a) zákona č. 181/2007 Sb. nelze rozumět jinak než tak, že není vůbec relevantní, kdy dotyčný člen Rady ÚSTR během vykonání svého členství v tomto grémiu přestal splňovat zákonnou podmínku neslučitelnosti. Rozhodující je pouze, že někdy během vykonání svého mandátu tuto podmínku přestal splňovat. Tím nastalo porušení zákona, což se nemá podle dikce zákona obejít bez sankce (odvolání z Rady ÚSTR). **Rozhodující tedy ani není, zda dotyčný člen Rady ÚSTR v okamžiku, když Senát hodlá postupovat podle § 7 odst. 6 a odst. 8 písm. a), znovu či „opožděně“ splňuje podmínku neslučitelnosti.** Toto budiž zde zdůrazněno preventivně, jelikož v daném případě není vyloučeno, že předmětný člen Rady ÚSTR Michal Uhl se bude hájit tím, že již nemá pouze tzv. přerušené členství ve Straně zelených, ale z této strany mezitím zcela vystoupil.

III. Určení dne ujmoutí se funkce člena Rady

Nemůže být pochyb o tom, že členství v Radě ÚSTR vzniká zvolením Senátem, přesněji v okamžiku, kdy předsedající dané schůze Senátu vyhlásí výsledek hlasování a volbu členů Rady ÚSTR tímto ukončí. Senát projednal volbu celkem čtyř členů do Rady ÚSTR

na 2. schůzi 9. funkčního období dne 5. prosince 2012. Téhož dne mezi 12.22 a 13.02 hodin se konala volba členů Rady, která byla – podle výsledku předchozího hlasování – realizována jako volba tajná. V rámci prvního kola volby byla pravoplatně zvolena pouze paní Naděžda Kavalírová, která jako jediná z kandidátů dosáhla potřebného kvóra. Do druhého kola volby, v níž se volily osoby pro tři zbývající místa v Radě ÚSTR, postoupili Emilie Benešová (v prvním kole obdržela 36 hlasů ze 73 odevzdaných lístků), Lukáš Jelínek (30 hlasů), Monika MacDonagh-Pajerová (28 hlasů), Michal Uhl (27 hlasů), Karel Strachota (18 hlasů) a Marek Tomašík (18 hlasů). Druhé kolo volby se konalo opět tajně a proběhlo téhož dne mezi 18.36 a 18.56 hodin.

Výsledek tajné volby byl oznámen teprve následujícího dne, krátce po zahájení jednání Senátu dne 6. prosince 2012 ráno v 9.01 hodin. Výsledek volby vyhlásil předseda Volební komise Senátu senátor Tomáš Kladivko. Informoval o tom, že vydaných a platných hlasovacích lístků bylo 70. Z toho bylo odevzdáno 40 hlasovacích lístků pro Michala Uhla, 45 hlasovacích lístků pro Lukáše Jelínka a 46 hlasovacích lístků pro Emilii Benešovou a mezi 20 až 24 hlasovacích lístků pro tři další kandidáty. Předseda Volební komise vzhledem k tomuto výsledku konstatoval, že „*ve 2. kole první volby byli zvoleni Emilie Benešová, Lukáš Jelínek a Michal Uhl. Tímto volba končí, děkuji.*“

Okamžikem vyhlášení výsledku volby a ukončení volby se Michal Uhl stal členem Rady ÚSTR, konkrétně tedy dne 6. prosince 2012 krátce po deváté hodině ráno. Případný argument, že by tato osoba zvolená do této veřejné funkce zahájila výkon své funkce teprve k pozdějšímu okamžiku, by rozhodně neobstál. Jednací řád Rady ÚSTR neobsahuje pojem ustavující schůze. Výměna radních se koná plynule, podle toho, kdy končí stávajícím členům Rady jejich mandát (pětiletá funkční období jsou individuální) a kdy orgány pověřeny provedením volby tento volební akt provedou. V odpovědi na žádost o poskytnutí informace, podané dle zákona č. 106/1999 Sb., potvrdil Ústav pro studium totalitních režimů dne 23. ledna 2015, že Michalu Uhlovi byl vyplacen první plat, příslušející mu ze zákona z vykonání funkce člena Rady, dne 12. ledna 2013 a že tento plat zahrnoval poměrnou část předchozího měsíce spočítanou ode dne 6. prosince 2012. Tím je bezpochyby potvrzeno, že se Michal Uhl ujal funkce člena Rady dne 6. prosince 2012.

Důkaz:

- Těsnopisecká zpráva z 2. schůze Senátu, 1. den schůze, 5. prosince 2012 → **č. 02**
- Těsnopisecká zpráva z 2. schůze Senátu, 2. den schůze, 6. prosince 2012 → **č. 03**
- Jednací řád Rady ÚSTR, ve znění platném ke dni 6. prosince 2012, č.j. UST – 102/2007 → **č. 04**
- Odpověď ÚSTR na žádost o poskytnutí informace, č.j. USTR 917-4/2014, 21. ledna 2015, str. 2, bod 6 → **č. 05**

IV. Určení okamžiku, kdy nastává povinnost plnění podmínky neslučitelnosti

Zásadní je pro posuzení předmětné záležitosti, kdy nastává okamžik, od něhož začíná působit povinnost splňovat podmínku neslučitelnosti uloženou zákonem. Stanovisko Kanceláře Senátu č.j. 14552/2004/S z 15. prosince 2014 uvádí k tomu následující: „*Požadavek vzdání se neslučitelné funkce, resp. členství v politické straně nebo hnutí, je podle našeho názoru nutno naplnit nejpozději ke dni ujednání se funkce člena Rady; odstranění inkompability již v okamžiku zvolení nelze pro neproveditelnost spravedlivě požadovat.*” Je nutné upřesnit, že zákon zásadně nepřipouští dočasný souběh členství v Radě ÚSTR a členství v politické straně či politickém hnutí. V praxi tedy znamená právní názor Kanceláře Senátu, že nejpozději k 6. prosinci 2012 Michal Uhl nesměl být členem Strany zelených, pokud chtěl na základě svého svobodného rozhodnutí vykonávat veřejnou funkci člena Rady ÚSTR. V opačném případě začal Michal Uhl dnem 6. prosince 2012 porušovat zákonnou kondici neslučitelnosti a téhož dnem nastal stav tzv. inkompability.

B. Skutkové podstaty případu až ke dni volby

Jak již bylo uvedeno úvodem, v této části rozboru uvádíme i některé skutečnosti, které nasvědčují tomu, že Michal Uhl nesplnil v okamžiku konání volby do Rady ÚSTR dne 5. prosince 2012 zákonem stanovené podmínky volitelnosti. V případě skutečné ineligibility tehdejšího kandidáta Michala Uhla by však vyvstala vážná otázka, zda lze jeho zvolení vůbec považovat za platné a zda není v případě nicotnosti na místě zpětné odznamenání členství *ex tunc*, tedy od jeho vzniku, se všemi z toho vyplývajícími důsledky. Tuto otázku by podatel zde předloženého podání chtěl ponechat prozatím na Senátu, přičemž však za sebe nevylučuje pozdější vyjasnění této otázky soudní cestou.

I. Nominace Michala Uhla

Michal Uhl byl jako kandidát do Rady ÚSTR nominován občanským sdružením Ekumenická akademie Praha. Nominační dopis z 13. listopadu 2012, v jehož příloze byly Senátu zaslány též životopis, fotokopie občanského průkazu, čestné prohlášení, výpis z Evidence rejstříků trestů fyzických osob k osobě Michala Uhla a dále i stanovы Ekumenické akademie Praha, o.s., je vlastnoručně podepsán ředitelem tohoto subjektu, ThDr. Jiřím Silným.

Podle § 7 odst. 2 zákona č. 181/2007 Sb. „*Návrhy kandidátů na členy Rady předkládají Senátu Poslanecká sněmovna, prezident republiky a občanská sdružení nebo jiné právnické osoby, jejichž předmětem činnosti je zkoumání historie, archivnictví, výchova, vzdělávání nebo ochrana lidských práv, anebo občanská sdružení sdružující účastníky odboje proti nacismu nebo odboje nebo odporu proti komunismu nebo bývalé politické vězně (dále jen „sdružení“).*“ Stanovы Ekumenické akademie Praha, o.s., uvádí v článku III: „*Cílem činnosti sdružení je podporovat hodnoty spravedlnosti, míru a zachování stvoření (trvalé udržitelnosti) a to pomocí vzdělávání, působení na veřejnost, spolupráce s podobně zaměřenými organizacemi a sdružování lidí, tyto hodnoty sdílejících a pomocí realizace praktických projektů*”. Sdružení se tedy sice vzděláváním skutečně zabývá, při analýze obsahu webových

stránek sdružení však vysvětluje, že tak nijak nečiní ve smyslu historického vzdělávání, nýbrž ve smyslu vzdělávání v oblasti rozvojové spolupráce a propagování konkrétních projektů majících za cíl spravedlivé obchodování se zbožím pocházejícím z rozvojových zemí (srov. stránka „O nás“ webu Ekumenická akademie Praha, stav ke dni 25. února 2015). Také stránka „Témata“ stejného webu jednoznačně potvrzuje, že subjekt Ekumenická akademie Praha se nijak nezabývá vzdělávací aktivitou s ohledem na minulost (totalitárních režimů), natož zkoumání historie, nýbrž že jeho aktivity jsou téměř výlučně zaměřeny na problematiku fair-trade, ekonomických modelů trvalé udržitelnosti, změny globálního klimatu a údajné či skutečné nemorálnosti v aktivitách nadnárodních velkých koncernů (stav ke dni 25. února 2015). Stanovy Ekumenické akademie Praha ani výslovně nepotvrzují, že by k cílům či prostředkům sdružení patřily výchova či ochrana lidských práv. Dále se jednoznačně nejedná o sdružení sdružující účastníky odboje proti nacismu nebo odboje nebo odporu proti komunismu nebo bývalé politické vězně. Vzhledem k uvedeným okolnostem je tedy otázkou, zda tento subjekt byl s ohledem na definici obsaženou v § 7 odst. 2 zákona č. 181/2007 Sb. vůbec oprávněn nominovat osoby do Rady ÚSTR.

Nejasné zůstává ve stanovách Ekumenické akademie Praha navíc, kdo je vlastně statutárním zástupcem tohoto subjektu. Článek VIII odst. 1 pouze uvádí, že „*Kuratorium (výbor) je výkonným orgánem sdružení, který za svou činnost odpovídá členské konferenci*“. Kuratorium řídí činnosti sdružení v období mezi zasedáními členské konference, ze svých členů volí předsedu a místopředsedu sdružení. Členem kuratoria je též tzv. ředitel, jehož funkce má sloužit k „zajištění činnosti sdružení“ a který je pověřen vedením kanceláře sdružení. Navenek zastupují sdružení a jednájí jeho jménem předseda a zároveň i ředitel sdružení (čl. VIII odst. 2 až 6). Ani článek IX upravující kompetence ředitele sdružení však nepotvrzuje, že by ředitel mohl za sdružení samostatně rozhodovat o tom, koho nominuje sdružení na veřejnou funkci. S ohledem na konkrétní znění článku VIII odst. 8 stanov je třeba se spíše přiklánět k názoru, že rozhodnutí takové váhy by mělo být schváleno kuratoriem sdružení. Zda toto exekutivní grémium sdružení či nejvyšší jeho orgán (členská konference) vůbec někdy projednala a schválila nominaci Ekumenické akademie Praha pana Michala Uhla do Rady ÚSTR, zůstává otevřenou otázkou, jelikož nominační dopis takový proces nepotvrzuje. I z hlediska vnitřních předpisů sdružení Ekumenické akademie Praha vyvstává tedy otázka, zda byl Jiří Silný vůbec oprávněn podepsat nominační dopis Michala Uhla a předložit jej spolu s dalšími materiály Senátu. Následující vlastní výpověď pana Jiřího Silného, publikovaná dne 9. února 2015 a vyjadřující se k okolnostem nominace, nepotvrzuje jednoznačně, zda nominaci Michala Uhla opravdu schválilo kuratorium Ekumenické akademie Praha *in corpore*, nebo zda Jiří Silný spíše jednal s motivem splnit určitým osobám přátelskou službu: „*Michala Uhla znám několik let, znám i jeho rodinu, považuji ho za kompetentního a bezúhonného politika. Když dva členové kuratoria Ekumenické akademie přišli s návrhem, že bychom Michala mohli navrhnout k volbě do rady ÚSTR, návrh jsem podpořil a jako statutární zástupce jménem organizace podal.*“

Na okraji budiž dále uvedeno, že ředitel Ekumenické akademie Praha Jiří Silný, který podepsal nominaci Michala Uhla do Rady ÚSTR, je v jednom z registračních protokolů Státní

bezpečnosti vedena pod registračním číslem 29134 jako tajný spolupracovník StB v kategorii agent, krycí jméno „Jíra“. Záznam v této evidenční knize mylně uvádí poslední číslici roku narození – místo roku 1951 se uvádí 1959, den a měsíc narození je uveden správně. Z křížového srovnání různých evidencí a písemností uložených v Archivu bezpečnostních složek je však bez jakýchkoliv pochybností doloženo, že záznam o tajné spolupráci se týká ThDr. Jiřího Silného, který podepsal nominační dopis Michala Uhla. Po stránce čistě právní není na okolnosti, že nominační dopis Michala Uhla byl podepsán člověkem, který v minulosti podle vlastního svědectví „s příslušníky StB mluvil, když o to projevíli zájem“, aniž by to však považoval za spolupráci, nic závadného. Skutečností však zůstává, že nominaci Michala Uhla do nejvyššího orgánu státní instituci, která se má – podle zřizovacího zákona – zvláště zaměřit na bezpečnostní složky, včetně působení Státní bezpečnosti, podal člověk, jehož vlastní vztah ke Státní bezpečnosti komunistické státní moci nemůže být přinejmenším považován za neutrální a pasivní.

Důkaz:

- Nominace Michala Uhla, dopis Ekumenické akademie Praha, o.s., podepsaný ThDr. Jiřím Silným, Volební komisi Senátu, 13. listopadu 2012 → **č. 06**
- PERLÍN, Radim: ÚSTR – Michal Uhl má problém [článek pojednává o nominaci Michala Uhla do Rady ÚSTR Jiřím Silným, evidovaným tajným spolupracovníkem StB]. In: Neviditelný pes (online), 3. února 2015, k dispozici [zde](#) → **č. 07**
- SILNÝ, Jiří: Vyjadřuji-li se k nařčení, že jsem byl spolupracovníkem StB. In: Deník Referendum (online), 9. února 2015, k dispozici [zde](#) → **č. 08**
- PORTMANN, Adrian: Otazník nad jednou nominací [příspěvek osvětluje okolnosti nominace Michala Uhla a důvody, proč je z hlediska mravního relevantní otázka, zda byl Uhl nominován spolupracovníkem StB či nikoliv]. In: Centrum pro dokumentaci totalitních režimů (online), 19. února 2015, k dispozici [zde](#) → **č. 09**
- Stanovy Ekumenické akademie Praha, o.s., znění podle poslední změny ze dne 11. dubna 2011 (stanovy jsou přístupné [zde](#)) → **č. 10**
- Webové stránky Ekumenické akademie Praha, o.s., stránka „O nás“ (stav k 25. únoru 2015), k dispozici [zde](#) → **č. 11**
- Webové stránky Ekumenické akademie Praha, o.s., stránka „Témata“ (stav k 25. únoru 2015), k dispozici [zde](#) → **č. 12**

II. Čestné prohlášení týkající se § 7 odst. 6 zákona č. 181/2007 Sb.

Komunikací a sběrem potřebnými dokumentů od kandidátů, které vyplývají ze zákona, byla v daném případě pověřena tajemnice Volební komise paní Dana Šedivá. Ta poskytla kandidujícím zřejmě též soupis dokumentů, jejichž dodání od kandidujících si Volební komise vyžádá. Podle tohoto dokumentu bylo požadováno též dodání čestného prohlášení o neslučitelnosti funkce člena Rady se členstvím v politické straně nebo v politickém hnutí podle § 7 odst. 6 zákona č. 181/2007 Sb. Pro účel prokázání splnění zákonných podmínek volitelnosti neexistují – podle informace poskytnuté Kanceláří Senátu dopisem č.j.

13223/2014/S z 12. listopadu 2014 – žádné předem vyhotovené formuláře, které kandidáti musí použít.

Do Rady ÚSTR kandidovalo do 15. listopadu 2012, kdy skončila lhůta pro podání přihlášek, na tři volná místa, jejichž obsazení je možné prostřednictvím nominace od občanských sdružení či jiných právnických osob (§ 7 odst. 2 zák. č. 181/2007 Sb.) a následnou volbou v Senátu, celkem 33 osob (vedle toho byla jako kandidátka na čtvrté volné místo navržena prezidentem republiky paní Naděžda Kavalírová). **Z 33 osob kandidujících na tato tři volná místa v Radě ÚSTR podalo Senátu 31 osob čestné prohlášení jasně proklamující, že nejsou ke dni učinění prohlášení členy politické strany či politického hnutí.** Jeden z nich, Marek Tomašík, prohlásil, že pozastavil ke dni podání své kandidatury do Rady ÚSTR své členství ve straně KDU-ČSL (neslíbil tedy, že tak teprve učiní v případě zvolení, ale již tak učinil dopředu). **Pouze dva z 33 kandidujících, Michal Uhl a Čeněk Růžička, uvedli ve svém čestném prohlášení, že „pozastaví“ (Uhl), resp. „přeruší“ (Růžička) v případě zvolení do Rady ÚSTR své stávající členství v politické straně (Uhl ve Straně zelených, Růžička ve Straně rovných příležitostí).** Tímto však oba nepotvrdili, že nejsou členy politické strany či politického hnutí a že tedy splňují jednu ze zákonných podmínek pro výkon funkce, o kterou se ucházeli. Naopak uvedeným prohlášením výslovně potvrdili, že **jsou** v okamžiku podání kandidatury členy politické strany a nachází se tedy ve stavu inkompatibility pro vykonání funkce člena Rady ÚSTR.

Zvláštní pozornost si zaslouží vlastnoručně podepsané čestné prohlášení Michala Uhla, datované ze 7. listopadu 2012. Na rozdíl od téměř všech jiných tehdejších kandidátů předložil Michal Uhl pouze jediné čestné prohlášení, které se v jeho případě týkalo nejen splnění zákonných podmínek volitelnosti daných § 7 odst. 5 zákona č. 181/2007 Sb. (svéprávnost, spolehlivost a bezúhonnost), ale zároveň i zákonné podmínky neslučitelnosti funkce člena Rady ÚSTR s výkonem některých jiných veřejných funkcí a s členstvím v politické straně či politickém hnutí (§ 7 odst. 6).

Jak bylo již výše uvedeno, Michal Uhl nedoložil svým čestným prohlášením, že není ve členském poměru k politické straně či politickému hnutí. Naopak, jeho prohlášení jednoznačně dokazuje, že v okamžiku podání kandidatury byl členem politické strany, konkrétně Strany zelených. V čestném prohlášení Michala Uhla je k § 7 odst. 6 (neslučitelnosti) uvedena pouze následující jediná věta: „*Čestně prohlašuji, že ke dni zvolení pozastavím členství ve Straně zelených.*“ Nehledě na to, že tato formulace je poněkud neurčitá (neurčuje, jakého zvolení se má takové prohlášení týkat), je zajímavé i proto, že vyvolává dojem, že by Michal Uhl již 7. listopadu 2012 věděl, že bude o necelý měsíc poté skutečně do Rady ÚSTR zvolen. Na rozdíl od ostatních 31 čestných prohlášení (kromě toho od Čenka Růžičky) nepoužil Michal Uhl ve svém vyjádření týkajícím se neslučitelnosti funkce čas přítomný konstatující jednoznačně určitý stav daný v současnosti, nýbrž použil čas budoucí ve smyslu slibu. V tomto případě se však nejedná o konstatování určitého stavu.

Dále je nutné upozornit na zmatečnost čestného prohlášení Michala Uhla, který v něm slibuje, že „*ke dni zvolení pozastaví členství ve Straně zelených*“. Institut pozastavení členství je podle stanov Strany zelených (ve verzi platné k 7. listopadu 2012 dodnes) něco jiného než institut přerušování členství. Pozastavení členství je pořádkové opatření, které má vyloženě sankční charakter. Příslušný orgán Strany zelených může členovi strany pozastavit členství, jestliže tento člen porušil vnitřní předpisy Strany zelených (srov. článek 11 stanov Strany zelených). Člen tedy nemůže pozastavit své vlastní členství. Lze mít za to, že vzhledem ke zmatečnosti čestného prohlášení Michala Uhla by Volební komise Senátu, v jejíž gesci bylo ověřování materiálů dodaných kandidáty na funkci člena Rady ÚSTR, měla tohoto kandidáta na tuto závalu včas upozornit a dát mu tak možnost své čestné prohlášení formulovat jednoznačným způsobem. To se však nestalo, čímž čestné prohlášení, na jehož základě byl Michal Uhl připuštěn k volbě do Rady ÚSTR, obsahovalo slib, který nebyl reálně splnitelný.

Důkaz:

- Odpověď Kanceláře Senátu na žádost o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., č.j. 13223/2014/S, 12. listopadu 2014, bod 3 a 4 → **č. 13**
- Soupis materiálů, které si vyžádala Volební komise Senátu před volbou členů Rady ÚSTR, konanou dne 5. prosince 2012, od osob kandidujících na funkci člena Rady ÚSTR → **č. 14**
- Čestná prohlášení týkající se splnění § 7 odst. 6 zákona č. 181/2007 Sb. od Lukáše Jelínka, Emilie Benešové, Zdeňka Hazdry, Zdeňka Bárty, Mikuláše Kroupy, Karla Strachoty, Lukáše Valeše, Kateřiny Volné, Moniky MacDonagh-Pajerové, Johna Boka, Čestmíra Čejky, Jiřího Floriana, Pavla Gregora, Mikoláše Chadimy, Miroslava Jašurka, Jaromíra Kaluse, Václava Krásky, Jaroslava Křápka, Vladislava Kučíka, Miroslavy Matoušové, Aleny Míškové, Jana Mervarta, Jiřího Navrátila, Stanislava Pence, Jany Podané, Petra Pospíchala, Toma Retta, Marie Ryantové, Karla Světničky, Františka Šedivého, Marka Tomaštika a Čenka Růžičky (říjen/listopad 2012) → **č. 15**
- Čestné prohlášení Michala Uhla ze 7. listopadu 2012 → **č. 16**
- Stanovy Strany zelených (verze platná k 5. prosinci 2012 dodnes; dokument poskytl registrační orgán Ministerstva vnitra, průvodní dopis ministerstva připojen) → **č. 17**

III. Připuštění Michala Uhla k volbě

Volební komise Senátu projednala volbu členů Rady ÚSTR na své 2. schůzi dne 27. listopadu 2012. Předseda Volební komise senátor Tomáš Kladívko konstatoval, že „*první kontrolu [občanskými sdruženími] předložených návrhů provedla tajemnice komise, poté předal všechny návrhy včetně jejich příloh k nahlédnutí a ke kontrole členům volební komise*“. Volební komise přijala na této schůzi 3. usnesení. Jehož součástí bylo, že jeden z 33 kandidátů, navržených občanskými sdruženími či jinými právními osobami, nepředložil lustrační osvědčení (Jiří Navrátil). Bylo stanoveno, že pokud nepředloží nejpozději do 4. prosince 2012 do 16.00 hodin negativní lustrační osvědčení, nebude připuštěn k volbě. Z těsnopisecké zprávy z 2. schůze Senátu, 1. dne schůze dne 5. prosince 2012 vyplývá, že Jiří Navrátil tomuto požadavku nevyhověl. Nebyl tedy – jako jediný z navržených kandidátů – připuštěn k volbě.

Dále se Volební komise dne 27. listopadu 2012 usnesla, že „*všichni ostatní navržení kandidáti splňují podmínky volitelnosti stanovené výše citovaným zákonem [č. 181/2007 Sb.]*“, čímž bylo tedy celkem 33 osob připuštěno k volbě (včetně Naděždy Kavalírové). Toto usnesení Volební komise se ve světle výše uvedených faktů jeví v případě kandidáta Michala Uhla jako velmi problematické. Shrňme je stručně znovu:

1. Michal Uhl byl navržen subjektem, jehož způsobilost navrhopvat kandidáty do Rady ÚSTR je vzhledem ke konkrétnímu znění § 7 odst. 2 zákona č. 181/2007 Sb. a obsahu stanov daného subjektu a jeho skutečné činnosti přinejmenším sporná.
2. Zůstává nevyjasněné, na základě jakého decizního procesu rozhodl subjekt nominující Michala Uhla do Rady ÚSTR a zda nominační dopis podepisující ThDr. Jiří Silný byl vůbec orgány sdružení (členskou konferencí, popř. kuratoriem, tedy exekutivním výborem) zmocněn k provedení takového kroku.
3. Čestné prohlášení dvou z 33 kandidátů neobsahuje proklamaci, že kandidující není členem politické strany či politického hnutí (ve smyslu § 7 odst. 6 zákona č. 181/2007 Sb.), ale naopak z těchto dvou čestných prohlášení vyplývá, že kandidující je v den podání kandidatury členem politické strany. Jedno z těchto dvou čestných prohlášení pochází od Michala Uhla.
4. Ve svém čestném prohlášení se Michal Uhl zavázal pro případ zvolení do Rady ÚSTR k provedení kroku, aniž by bylo v jeho moci jej z vlastní vůle reálně provést (pozastavení členství).

Je sice možné, že Michal Uhl „pozastavením“ členství měl na mysli „přerušeni“ členství ve Straně zelených. Volební komise Senátu by však při zkoumání stanov Strany zelených sama snadno zjistila, že takový krok nezavede stav požadovaný zákonem v § 7 odst. 6 zákona č. 181/2007 Sb., tudíž ve skutečnosti nevede ke zrušení členského poměru k této politické straně (podrobné zdůvodnění viz níže část C.I.). Volební komise se však zřejmě rozborem stanov Strany zelených, než Michala Uhla připustila k volbě, vůbec nezabývala. Osoba podávající Senátu tento podnět požádala dne 21. listopadu 2014 na základě žádosti o poskytnutí informace, podané dle zákona č. 106/1999 Sb., Senát o odpověď na následující dotaz:

„Pozastavení členství v politické straně či politickém hnutí je procesem, jehož modality jsou upraveny vnitřními předpisy (stanovami) těchto subjektů. Na těchto předpisech konkrétně záleží, zda je vůbec možné, zda osoba, která byla k určitému dni zvolena do funkce člena Rady Ústavu a podá k tomuto dni žádost o pozastavení svého členství v politické straně či politickém hnutí, skutečně přestane být členem politické strany či politického hnutí, a přestane-li, k jakému dni.

14. Seznámila se Volební komise Senátu Parlamentu ČR dříve, než dne 27. listopadu 2012 a 7. března 2013 ve svém usnesení konstatovala, že „všichni navržení kandidáti splňují podmínky volitelnosti stanovené zákonem č. 181/2007 Sb.“, s konkrétním obsahem stanov politických stran či politického hnutí, pokud z čestného prohlášení některých kandidujících na funkci člena Rady Ústavu vyplývalo, že kandidující je v podání čestného prohlášení členem určité politické strany či určitého politického hnutí?“

Kancelář Senátu na uvedený dotaz neodpověděla a poukázala na svůj právní názor, obsažené ve stejné odpovědi z 15. prosince 2014.

Důkaz:

- Zápis z 2. schůze Volební komise senátu v 9. funkčním období konané dne 27. listopadu 2012 → **č. 18**
- 3. usnesení z 2. schůze Volební komise Senátu konané dne 27. listopadu 2012 → **č. 19**
- Těsnopisecká zpráva z 2. schůze Senátu, 1. dne schůze konané dne 5. prosince 2012 → **č. 02**
- Odpověď Kanceláře Senátu na žádost o poskytnutí informace, podané dle zákona č. 106/1999 Sb., č.j. 14552/2014/S, 15. prosince 2014, str. 2, bod 4, str. 3, bod 14 → **č. 20**
- Žádost o poskytnutí informace, podaná dle zákona č. 106/1999 Sb., 21. listopadu 2014, str. 4, bod 4 → **č. 21**

Otázka, zda byl Michal Uhl Volební komisí Senátu právem připuštěn k volbě, se však jeví jako velmi akutní také ve světle Volebního řádu pro volby konané Senátem a pro nominace vyžadující souhlas Senátu (jedná se o přílohu č. 2 k zákonu č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů). Podle článku 6a odst. 1 Volebního řádu platí následující zásada: „**Stanoví-li zvláštní předpis pro výkon funkce, do níž je kandidát navrhován, zvláštní podmínky, jsou součástí návrhu doklady ověřující splnění těchto podmínek.**“ Zvláštním předpisem je v daném případě zákon č. 181/2007 Sb. Ten stanoví pro výkon funkce člena Rady ÚSTR zvláštní podmínky. Nepatří k nim pouze § 7 odst. 5, ale zároveň i podmínka neslučitelnosti funkce člena Rady ÚSTR s členstvím v politické straně či politickém hnutí. Do posouzení volitelnosti kandidátů náleží tedy, při přihlédnutím k přesnému znění citovaného ustanovení Volebního řádu pro volby konané Senátem a pro nominace vyžadující souhlas Senátu, také otázka, zda splňuje kandidát podmínku neslučitelnosti funkce (tzv. inkompatibility).

Sice je pravda, že zákon č. 181/2007 Sb. nevyžaduje v případě neslučitelnosti funkce – na rozdíl od prokázání splnění podmínek spolehlivosti a bezúhonnosti (srov. § 19 odst. 3) – předložení konkrétního druhu dokladu prokazující splnění dané podmínky, nicméně vzhledem k výše uvedenému znění Volebního řádu pro volby konané Senátem a pro nominace vyžadující souhlas Senátu (jedná se rovněž o předpis na úrovni zákona) nemůže být pochyb o tom, že předkládání takového dokladu osvědčujícího splnění této podmínky je povinností kandidátů, jinak nemohou být Volební komisí připuštěni k volbě. Je pochopitelné, že Senát

nemá pravomoc vyžádat si od politických stran či hnutí potvrzení o tom, zda osoby kandidující na funkci člena Rady ÚSTR nejsou členy politických stran či hnutí. Takový postup by byl i z hlediska praktické proveditelnosti sotva myslitelný (existuje větší množství registrovaných politických stran a hnutí). Proto jednala Volební komise Senátu zajisté správně, když od kandidátů vyžádala za účelem prokázání splnění zákonné podmínky neslučitelnosti dle § 7 odst. 6 zákona č. 181/2007 Sb. čestné prohlášení, že tuto podmínku splňují.

Vzhledem k výše uvedenému ustanovení článku 6a odst. 1 Volebního řádu pro volby konané Senátem a pro nominace vyžadující souhlas Senátu se však Volební komise Senátu dopustila zřejmého pochybení tím, že jako doklad ověřující splnění podmínky neslučitelnosti funkce (§ 7 odst. 6 zákona č. 181/2007 Sb.) akceptovala na svém zasedání dne 27. listopadu 2012 ve dvou případech i taková čestná prohlášení, která splnění dané podmínky neosvědčují, ale naopak osvědčují nesplnění dané podmínky a obsahují pouhý slib splnění dané podmínky *in futuro*. V případě Michala Uhla navíc formou, která je nerealizovatelná, a i kdyby byla realizovatelná (ve smyslu přerušení členství ve Straně zelených, místo zmateně slíbeného „pozastavení“), tak by v případě realizace neeliminovala překážku k výkonu funkce člena Rady ÚSTR, jak je v níže připojené části C.I. tohoto rozboru doloženo.

Proto **nelze souhlasit** s právním názorem uvedeným v odpovědi Kanceláře Senátu na žádost o poskytnutí informace dle zákona č. 106/1999 Sb., č.j. 14552/2014/S z 15. prosince 2014, pokud uvádí, že *„Rozhodně je zde třeba rozlišovat zákonné podmínky, které musí fyzická osoba splňovat, aby mohla volbou nabýt funkci člena Rady, od požadavku neslučitelnosti funkcí“*. Stejně tak určitě nelze souhlasit s následujícím právním názorem Kanceláře Senátu: *„Pokud volební komise Senátu vyžaduje čestné prohlášení kandidátů ve věci neslučitelnosti funkcí, resp. členství v politické straně nebo hnutí, připomíná tímto způsobem kandidátům, že v případě jejich zvolení jsou zavázáni naplnit v tomto směru požadavky ustanovení § 7 odst. 6 zákona.“* Nutno mít za to, že se v tomto případě jedná o svévolný výklad práva, který je v přímém rozporu s výše uvedeným požadavkem Volebního řádu pro volby konané Senátem a pro nominace vyžadující souhlas Senátu. Splnění podmínky dle § 7 odst. 6 zákona č. 181/2007 Sb. mělo být bezpodmínečně prokázáno **již během kandidatury**, nikoliv teprve po případné volbě, anebo – což odpovídá realitě v daném případě – vůbec její prokázání nebylo požadováno a k věrohodnému prokázání splnění ani po provedené volbě nedošlo.

Konečně nelze ani souhlasit s následujícím názorem Kanceláře Senátu: *„Pokud by Senát od kandidáta na funkci člena Rady vyžadoval, aby nebyl v neslučitelné funkci, resp. členem politické strany nebo hnutí, již v době volby, bylo by to v rozporu nejen se zákonem, ale též s čl. 21 Listiny základních práv a svobod, který garantuje občanům rovné podmínky přístupu k voleným a jiným veřejným funkcím.“* Uvedený názor připomíná Ústavním soudem v roce 2008 zamítnutou argumentaci skupiny poslanců, kteří navrhli zrušení zákona č. 181/2007 Sb., mimo jiné i s poukazem na údajnou protiústavnost podmínky neslučitelnosti vyjádřené v § 7 odst. 6 zákona. Ústavní soud však – jak již bylo konstatováno v úvodu tohoto rozboru – dospěl k závěru, že při hodnocení proporce mezi právem na přístup k veřejným funkcím ve

smyslu čl. 21 Listiny základních práv a svobod na straně jedné a principem ochrany demokracie na straně druhé **převažuje veřejný zájem spočívající v ochraně demokracie** („*Chápeme-li Ústav jako instituci, jejímž posláním, jak je postulováno v preambuli, je ochrana demokracie, pak výše uvedená omezení základních práv pro členství v Radě jsou legitimní.*“, sp. zn. Pl. ÚS 25/07, bod 61.).

Pro úplnost se dodává, že není znám – kromě nominací Michala Uhla, Čenka Růžičky (volba do Rady ÚSTR dne 5. prosince 2012) a Jana Bureše (volba do Rady ÚSTR dne 20. března 2013) – jiný případ, kdy byly Volební komisi Senátu předloženy od kandidátů na funkci člena Rady ÚSTR taková čestná prohlášení, která dokládají, že kandidující byl v okamžiku podání své kandidatury členem politické strany či politického hnutí, ve kterém ale kandidující současně prohlašuje, že ke dni zvolení přeruší členství či vystoupí z politické strany či politického hnutí úplně. Není tudíž znám žádný precedent, který by připouštění Michala Uhla do volby – na základě více než problematického čestného prohlášení – předcházelo. Ve světle těchto faktů se vnucuje podezření, že Michal Uhl při své kandidatuře do Rady ÚSTR v roce 2012 – stejně jako tehdejší člen ČSSD Jan Bureš při své kandidatuře pouze o několik týdnů později – požíval zvláštní protekci, která umožnila, aby tomuto kandidátovi bylo prominuto prokázání splnění veškerých podmínek zákonem předepsaných pro výkon funkce, na kterou kandidoval, a tak byl tento kandidát připuštěn k volbě. Bylo-li tomu však tak, je nutno právě v této okolnosti vnímat prohřešek proti zásadě ukotvené v článku 21 odst. 4 Listiny základních práv a svobod, kde se praví: „*Občané mají za rovných podmínek přístup k voleným a jiným veřejným funkcím.*“

C. Důvody porušování podmínky neslučitelnosti

Nehledě na otázku, zda byl Michal Uhl připuštěn k volbě členů Rady ÚSTR právem (srov. předchozí část B.) a zda jeho členství v tomto orgánu vzniklo v souladu s platným právem či nikoliv, chceme se nyní zabývat důvody, proč Michal Uhl **zcela jistě** nesplnil zákonem předepsanou inkompatibilitu ve smyslu neslučitelnosti funkce člena Rady ÚSTR a členství v politické straně či politickém hnutí ani po dni ujmoutí se funkce člena Rady ÚSTR, tedy od 6. prosince 2012.

I. Přerušené členství jako nedostačující opatření k dosažení nečlenského poměru k politické straně

a) Institut přerušování členství

Zřejmě z důvodů ryze pragmatických většina politických stran a politických hnutí České republiky zavedla ve svých stanovách, tedy vnitřních předpisech, institut přerušování členství. Každý subjekt zvolil odlišný způsob, neboť obecná pravidla dedukovatelná z platného právního řádu České republiky nikdy neexistovala a neexistují. Důvodem je zcela závažná okolnost, že český právní řád nezná institut přerušování členství v politické straně či politickém

hnutí. Podle českého právního řádu je fyzická osoba buď členem, nebo není členem politické strany. S jiným stavem „někde mezi členstvím a nečlenstvím“ zákony nepočítají.

Institut přerušeni členství je tedy založen výlučně na vnitrostranických předpisech. Není těžko odhadnout, že smysl takto zavedeného institutu přerušeni členství zřejmě spočívá v tom, aby politické subjekty nepřicházely o své dosavadní členy, kteří nastoupili veřejnou či jinou funkci, pro niž platí zásada, aby ji nevykonávala osoba, která je členem politické strany či politického hnutí. Institutem přerušeni členství mohou politické subjekty takovým svým členům nabídnout řešení, které zajišťuje jejich další vazbu k nim a činí z reaktivace řádného členství pouhou formalitu (stačí pouhé oznámení osoby s přerušeným členstvím, že si přeje své členství obnovit). V praxi toto řešení zároveň pro člena politického subjektu s přerušeným členstvím často znamená, že se může nadále opírat o podporu politického subjektu pro svoji kariéru dráhu a jeho představitelů. Institut přerušeni členství vytváří tedy stav, který je pro obě strany – pro člena politického subjektu a pro politický subjekt samotný – výhodný.

Přítom je však evidentní, že institut přerušeni členství posunuje dosavadní členy politických subjektů do stavu jakési nerozhodnosti, když se z člena strany stává nominálně nečlen, ale zároveň platí, že se bývalý řádný člen s pouze přerušeným členstvím nenachází ve stejném vztahu k danému politickému subjektu jako občan, který nikdy nebyl členem tohoto subjektu, nebo který z daného politického subjektu úplně vystoupil.

Nechme nyní stranou, zda není zavedení a udržování institutu přerušeni členství natolik oportunisticky motivováno, že by jej Ministerstvo vnitra při ověřování stanov subjektů, které usilovaly o svoji registraci jako politické strany či politická hnutí nebo novelizovaly své stanovy, nemělo tolerovat. Důvodem pro tuto úvahu je možná kolize při aplikaci podmínky neslučitelnosti některých veřejných funkcí s členstvím v politické straně či politickém hnutí. Toto budiž následně demonstrováno na příkladu stanov Strany zelených (ve verzi platné v den zvolení Michala Uhla do Rady ÚSTR – pozn.: tato verze stanov, opatřená přímo od registračního orgánu Ministerstva vnitra, je k dnešnímu dni stále platná).

b) Přerušeni členství podle stanov Strany zelených

Přerušeni členství se týká čl. 8 stanov Strany zelených, který zní:

„ČLÁNEK 8 Přerušeni členství

1. Člen může své členství přerušit. Členství je přerušeno od okamžiku písemného doručení prohlášení o přerušeni do HK [Hlavní kanceláře]. HK oznámí tuto skutečnost předsedovi příslušné ZO [Základní organizace].

2. *V době přerušení členství nemá člen práva a povinnosti dle článku 6 těchto stanov mimo povinnosti dle článku 6 odst. 2 písm. e), f), g) a h) stanov. Člen, jehož členství je přerušeno, se nezapočítává do počtu členů ZO pro stanovení počtu delegátů.*

3. *Členství, které si člen přerušil dle odst. 1, může obnovit písemným oznámením hlavní kanceláři. HK oznámí tuto skutečnost předsedovi příslušné ZO. Členství se obnovuje registrací HK nejpozději 30 dnů od doručení žádosti o obnovení členství v HK.*“

Z uvedené citace stanov Strany zelených vyplývá, že institut přerušenoého členství učiní ze stávajícího člena jakéhosi privilegovaného nečlena, avšak pouze nominálně nečlena. Pouze nominálně, nikoliv fakticky se tedy jedná u takové osoby o nečlena, **protože se k němu nadále – i během přerušenoého členství – vztahují některé povinnosti vůči Straně zelených.** Jedná se konkrétně o tyto povinnosti:

- **dbát o dobré jméno strany, získávat jí podporu na veřejnosti**
- dbát zásad dobrých mezilidských vztahů
- **osobně platit řádně členské příspěvky ve stanovené lhůtě a výši**
- **zodpovídat se z výkonu svých stranických funkcí a působení v zastupitelském sboru tomu orgánu, který ho do funkce zvolil, navrhl nebo který ho funkci pověřil.**

Vzhledem k povaze uvedených povinností je nutno opět zdůraznit, že osoba s přerušenoým členstvím se vůči Straně zelených nachází zásadně v jiné pozici než osoba, která nikdy nebyla členem této strany nebo která z této strany úplně vystoupila (na základě písemného prohlášení o vystoupení, srov. čl. 7 odst. 1 písm. c stanov Strany zelených). Nadále totiž existuje vůči ní a straně vazba, a to taková, ve které jsou zastoupeny významné prvky konstituující členství daného občana u politického subjektu. Nutno říci, že přerušenoého členství, jak je upraveno dle stanov Strany zelených, udržuje mezi dosavadním členem této strany a stranou samotnou **vztah závislosti**, a to především ve smyslu závislosti dosavadního člena vůči politickému subjektu Strany zelených.

Tento vztah závislosti není možno vykládat jinak než jako přetrvávající členský poměr ke konkrétní politické straně. Již jenom některé formulace stanov Strany zelených tento pokračující členský vztah dokládají, když například hovoří o tom, že „*V době přerušenoého členství nemá člen práva a povinnosti....*“, nebo poměrně absurdně dokonce i o „*členovi, jehož členství je přerušeno*“.

Má-li tzv. nečlen nadále povinnost pravidelně platit členské příspěvky, tak zřejmě nemůže existovat lepší důkaz za to, že takové „přerušenoého“ členství je pouze nominální a členství de facto stále trvá, byť s omezenými možnostmi dotyčného se aktivně podílet na vnitrostranickém životě. Dále je nezávislost dané osoby výrazně omezena trvajícím její

povinností, aby „dbala o dobré jméno strany“ a „získala jí podporu na veřejnosti“. Jak se to může v praxi asi vyjevit? Samozřejmě nikoliv jinak než tak, že daná osoba s přerušným členstvím bude ve veřejnosti nadále verbovat a agitovat ve prospěch Strany zelených a vyjadřuje tedy jasnou sounáležitost ke konkrétní politické straně (přesně tento způsob vědomého jednání se takřka kontinuálně projevuje i v případě Michala Uhla, jak dokládáme níže v části C.II.).

Konečně není ani možné brát na lehkou váhu povinnost „člena s přerušným členstvím“ nadále zodpovídat se z působení v zastupitelském sboru stranickému orgánu, který ho do funkce navrhl (Michal Uhl byl v roce 2010 jako člen Strany zelených a za tuto stranu zvolen do zastupitelstva městské části Prahy 2, v téže funkci i po zvolení do Rady ÚSTR setrval a v roce 2014 byl opět – znovu jako nominant Strany zelených – zvolen zastupitelem ve stejné městské části Prahy. „Zodpovídat se“ však v tomto případě zajisté znovu potvrzuje existenci vztahu závislosti, a to tedy tím, že ve svém působení ve funkci komunálního zastupitele není Michal Uhl zcela nezávislý.

c) Konsekvence pro daný případ

Michal Uhl tím, že nejpozději ke dni ujednání se funkce člena Rady ÚSTR ze Strany zelených úplně nevystoupil, se **dobrovolně nadále podřídil** vnitrostranickým předpisům Strany zelených. Proto nemůže být pochyb o tom, že dotýčný je povinen snést veškeré konsekvence, které z tohoto faktu vyplývají.

Nutno říci, že stanovy Strany zelených jsou ve srovnání se stanovami řady jiných politických subjektů působících v České republice s ohledem na institut přerušného členství poněkud specifické, a to zejména tím, že kodifikují neobvykle výrazné povinnosti dosavadních řádných členů s přerušným členstvím vůči straně. Tento výše popsaný stav trvající výrazné závislosti vůči Straně zelených stojí dozajista v příkrém rozporu se zásadou nestrannosti, jež je uložena zákonodárcem pro členství v Radě ÚSTR a jež svým nálezem sp. zn. Pl. ÚS 25/07 v roce 2008 při výkladu zákona č. 181/2007 Sb. také konstatoval Ústavní soud. Ust. § 7 odst. 6 zákona č. 181/2007 Sb. nelze vykládat jinak než tak, že člen Rady ÚSTR nesmí být jakýmikoliv formálními vazbami vázán k jakékoliv politické straně či jakémukoliv politickému hnutí. Tyto formální vazby však v případě Michala Uhla vůči Straně zelených nadále trvají, jejich ztělesnění jsou výše konkrétní uvedená stanovení stanov Strany zelených. Navíc přetrvávají v daném případě dokonce i zcela zřetelné faktické vazby, kterými se budeme blíže zabývat níže (srov. část C.II.).

Nutno proto konstatovat, že ve světle konkrétního znění stanov Strany zelených dopouští se osoba, která byla v okamžiku konání volby do Rady ÚSTR řádným členem Strany zelených a žádala tohoto dne pouze o přerušování svého členství, faktického obcházení zákona č. 181/2007 Sb., § 7 odst. 6 poslední věty.

Pouze tehdy, pokud by Michal Uhl nejpozději ke dni 5. prosince 2012 Straně zelených písemně oznámil, že **úplně vystupuje** z této strany (podáním písemného prohlášení o vystoupení, jak je předepsáno v článku 7 odst. 1 písm. c stanov Strany zelených), by byla splněna podmínka neslučitelnosti členství v Radě ÚSTR s členstvím v politické straně či politickém hnutí. Tak ale Michal Uhl nepostupoval.

Vzhledem k neexistující státní právní úpravě institutu přerušování členství je zjevné, že veškeré okolnosti a vlastnosti tohoto institutu se určují výlučně podle vnitřních předpisů daných politických stran či politických hnutí. Na druhé straně je ovšem také jasné, že vnitřní předpisy politických subjektů rozhodně nemohou stát nad zákonem. To znamená, pokud nezaručují stanovy určitého politického subjektu, že člen tohoto subjektu, který si požádal o přerušování členství, po učinění tohoto kroku nadále již nebude v jakémkoliv členském poměru k tomuto subjektu, tak je třeba nahlížet na příslušná ustanovení vnitřních předpisů nominálně zakládající kategorii „nečlenů s přerušovaným členstvím“ jako na fakticky nicotná.

Důkaz:

- Stanovy Strany zelených (verze platná k 5. prosinci 2012 dodnes; dokument poskytl registrační orgán Ministerstva vnitra, průvodní dopis ministerstva připojen) → **č. 17**
- Oznámení Michala Uhla o přerušování členství ve Straně zelených, datováno 5. prosince 2012 → **č. 22**

d) Diskuze možných protiargumentů

Jedině z důvodů preventivních (podatel předloženého podnětu nemá právo očekávat, že bude v rámci projednání jeho podnětu Senátem slyšen) zaměřujeme se nyní na některé možné argumenty, kterými by mohli Michal Uhl či jeho podporovatelé napadnout výše uvedený právní názor.

Bylo již konstatováno, že Michal Uhl doložitelně nevystoupil nejpozději ke dni 6. prosinci 2012 ze Strany zelených. Místo toho Michal Uhl uplatňuje tvrzení – podpořené dokumentem, jenž však není opatřen kontrasignací přijímacího orgánu nebo datovým razítkem uvádějícím datum doručení –, že údajně 5. prosince 2012 oznámil Straně zelených přerušování svého členství v této straně. I kdyby jeho tvrzení odpovídalo skutečnosti (k vážným pochybnostem, naznačující antedatuci tohoto dokumentu, viz níže ad f)), tak by stále platilo, že podáním oznámení o přerušování členství **nesplnil Michal Uhl svůj slib** daný Volební komisí v rámci svého čestného prohlášení ze 7. listopadu 2012. Tam se totiž zavázal, že „*ke dni zvolení pozastavím členství ve Straně zelených*“. Pozastavit členství je však postup, o jehož realizaci řadový člen Strany zelených podle stanov této strany sám ani nemůže rozhodovat (jedná se o pořádkové, tj. sankční opatření, k jehož učinění jsou povolány pouze stranické orgány – srov. článek 11 stanov Strany zelených). Členství by Michal Uhl vlastním jednáním mohl skutečně pozastavit – ve smyslu anihilace všech doposud účinných práv a povinností vyplývajících z členství vůči dané straně – pouze vystoupením z této strany, jak bylo již výše uvedeno.

Samozřejmě je možné, že Michal Uhl pojmem „pozastavení členství“ měl na mysli přerušení členství. V tom případě ale vyvstává otázka, proč jako aktivní člen, funkcionář (Michal Uhl působil do roku 2012, pokud dokonce ne až do roku 2013, jako předseda Základní organizace Strany zelených na Praze 2), dlouholetý obecní zastupitel Strany zelených (od roku 2006) a koneckonců i vysokoškolsky vzdělaný občan s magisterským titulem, Michal Uhl nepoužívá v oficiálním dokumentu adresovaném ústavnímu orgánu (Senátu) výraz, který je v souladu s vnitřními předpisy této strany a který je bezvadně srozumitelný. Případný argument, že Michal Uhl byl ve skutečnosti veden upřímným záměrem své členství ve Straně zelených oznámením o přerušení zcela anihilovat, přičemž však údajně pouze „přehlédl“, že stanovy Strany zelených z člena s přerušeným členstvím rozhodně nečiní nečlena, nemůže samozřejmě obstát, protože znalost stanov vlastní strany lze od vzdělaného občana (navíc dlouholetého funkcionáře této strany) legitimně očekávat.

Další možností je uplatnění tvrzení, že Michal Uhl od doby svého zvolení do Rady ÚSTR již fakticky neplatí členské příspěvky, ačkoliv tato povinnost ukotvená v článku 6 odst. 2 písm. g) stanov Strany zelených se podle článku 8 odst. 2 stejného vnitrostranického předpisu výslovně nadále vztahuje i na „člena, jehož členství je přerušeno“. Na 2. jednání Rady ÚSTR, které se konalo veřejně dne 13. února 2015, byl Michal Uhl jedním účastníkem tohoto jednání z řad veřejnosti dotázán, zda stále platí členské příspěvky Strany zelených. Michal Uhl odpověděl: „*Ne! Nejsm členem od roku 2012 Strany zelených.*“ (tato výpověď Michala Uhla je zaznamenána na soukromě pořízeném videozáznamu a rovněž na úředně Ústavem pro studium totalitních režimů zveřejněném zvukovém záznamu). I kdyby odpověď, že Michal Uhl v současnosti již neplatí členské příspěvky Strany zelených, odpovídala pravdě, nemusela taková skutečnost znamenat, že členské příspěvky této strany nikdy neplatil po 6. prosinci 2012.

V této souvislosti jen pro jistotu dále upozorňujeme na – spíše jen teoretickou – možnost, že by členství Michala Uhla ve Straně zelených zaniklo v důsledku jeho případného neplacení členských příspěvků po 6. prosinci 2012, ačkoliv by byl k takovému placení ve světle jasného znění stanov dále povinný. Tato možnost je zakotvena v článku 7 odst. 2 písm. c) stanov Strany zelených. Pro tento případ je však třeba dát k uvážení, že členství Michala Uhla ve Straně zelených by při uplatnění uvedeného postupu (zániku členství v důsledku neplacení členských příspěvků) zajisté nezanklo nejpozději k 6. prosinci 2012, ale teprve později.

Důkaz:

- Oznámení Michala Uhla o přerušení členství ve Straně zelených, datováno 5. prosince 2012 → **č. 22**
- Stanovy Strany zelených (verze platná k 5. prosinci 2012 dodnes; dokument poskytl registrační orgán Ministerstva vnitra, průvodní dopis ministerstva připojen) → **č. 17**
- Videozáznam 2. jednání Rady ÚSTR dne 13. února 2015 (výňatek), Michal Uhl odpovídá na otázku, zda stále platí členské příspěvky Strany zelených → **č. 23**

- Zvukový záznam 2. jednání Rady ÚSTR dne 13. února 2015 (záznam je úředně zveřejněn [zde](#)), 92. a 93. minuta záznamu → č. 24

e) Postup formálně správně: Příklad člena Rady ÚSTR Lukáše Jelínka

Jak vidno, vzhledem ke konkrétnímu obsahu stanov Strany zelených nepřestane dosavadní člen této strany prostřednictvím pouhého tzv. přesušení svého členství být v členském poměru k této straně, aby byla založena jeho nestranickost ve smyslu zákona č. 181/2007 Sb. a výkladu tohoto *lex specialis* Ústavním soudem. Aby dosavadní člen Strany zelených skutečně naplnil zákonnou podmínku o neslučitelnosti, musí v případě, že se rozhodne pro vykonávání své funkce v Radě ÚSTR, nejpozději ke dni ujednání se této funkce úplně z této politické strany vystoupit.

Ačkoliv stanovy České strany sociálně demokratické (ČSSD) mají pochopitelně jiné znění než stanovy Strany zelených, dá se i v jejich případě konstatovat, že člen s tzv. přerušným členstvím se vzhledem k některým konkrétním ustanovením stanov nadále nachází v závislostním vztahu vůči této straně (této problematice se budeme blíže věnovat v rámci jiného podání Senátu, jehož předmětem bude porušení § 7 odst. 6 zákona č. 181/2007 Sb. ze strany člena Rady ÚSTR Jana Bureše).

Uvedené skutečnosti si byl zřejmě dobře vědom absolvent magisterského studia politologie Lukáš Jelínek, tedy osoba, která byla dne 5. prosince 2012 spolu s Michalem Uhlem (a Naděždou Kavalírovou i Emilií Benešovou) rovněž zvolena do Rady ÚSTR. Na rozdíl od Michala Uhla (a později Jana Bureše) předložil Lukáš Jelínek totiž Senátu v rámci své kandidatury do Rady ÚSTR čestné prohlášení z 15. listopadu 2012, ve kterém prohlašuje, že **není** členem politické strany či politického hnutí. Prohlásil tím, že splňuje jednu ze zákonných podmínek pro výkon funkce, do které kandidoval, zatímco Uhl (a Bureš) pouze čestně prohlásili, že v případě zvolení do Rady ÚSTR „pozastaví“ své stávající členství v politické straně (na tomto místě upozorňujeme na skutečnost, že čestná prohlášení Michala Uhla a Jana Bureše jsou textově zcela totožná, s jedinou logickou výjimkou, že u Michala Uhla je řeč o Straně zelených a u Jana Bureše o ČSSD, přičemž žádné další osoby, které v roce 2012 či 2013 kandidovaly do Rady ÚSTR, nepředkládaly čestné prohlášení v tomtéž či podobném znění).

V souladu s údajem obsaženým v jeho čestném prohlášení vypověděl Lukáš Jelínek při výslechu před Obvodním soudem pro Prahu 3 dne 20. listopadu 2013 (v rámci soudního řízení č.j. 17C 122/2013-86), že v okamžiku zvolení do Rady ÚSTR, k němuž podle jeho slov došlo 5. prosince 2012, nebyl členem žádné politické strany či žádného politického hnutí. K tomu doplnil následující: „*Oficiálně jsem ukončil členství v České straně sociálně demokratické 13. listopadu 2012*“. Tato skutečnost může být podle Jelínkových slov doložena e-mailovou korespondencí. Lukáš Jelínek dále podotkl, že jeho členství v ČSSD bylo pozastaveno „úplně“, a to již k 13. listopadu 2012 a údajně „*nejen kvůli Ústavu pro studium totalitních režimů, ale i z osobních důvodů*“.

Na skutečnosti, že Lukáš Jelínek zřejmě skutečně v den zvolení do Rady ÚSTR již nebyl členem ČSSD, nemění nic okolnost, že v opraveném protokolu o uvedeném výslechu je – zřejmě v důsledku nedopatření – uvedeno, že Lukáš Jelínek ukončil členství v ČSSD 30. listopadu 2012 (první verze protokolu mylně uvedla, že členství ukončil až 31. prosince 2012, na reklamaci právní zástupkyně ÚSTR, která uvedla, že Lukáš Jelínek ukončil své členství v ČSSD „již v listopadu 2012“, byl protokol soudem změněn). Platný protokol o výslechu dále uvádí, že Lukáš Jelínek podle vlastní výpovědi „*není ani neaktivním členem [ČSSD]*“. Pojmem „neaktivní člen“ je bezpochyby míněno tzv. přerušené členství. I toto výslovné upřesnění ve výpovědi Lukáš Jelínka lze vnímat jako indicii za to, že si Lukáš Jelínek byl dobře vědom skutečnosti, že pouhé přerušené členství v ČSSD by nezaložilo stav, který by byl způsobilý pro plnění podmínky neslučitelnosti ve smyslu zákona č. 181/2007 Sb.

Spis výše uvedeného soudního řízení neobsahuje písemnosti, které by potvrdily Lukášem Jelínkem tvrzenou skutečnost, že dnem 13. listopadu 2012 skončilo jeho členství v ČSSD, a to v důsledku jeho vystoupení z této strany. Ani Senát nedisponoval a nedisponuje – soudě podle odpovědi Kanceláře Senátu č.j. 14552/2014/S z 15. prosince 2014, poskytnuté v rámci působnosti zákona č. 106/1999 Sb. (viz str. 3, bod 4) – žádným písemným dokladem, který by jednoznačně potvrdil skutečnost, že Lukáš Jelínek nebyl v okamžiku svého zvolení do Rady ÚSTR členem politické strany či politického hnutí. Dále Kancelář Senátu sděluje, že takový doklad ani v budoucnu opatřovat nehodlá. Pravdivost tvrzení Lukáš Jelínka, učiněného v rámci čestného prohlášení vůči ústavnímu orgánu, nelze tedy ověřovat snadno (zřejmě by doklad o dni vystoupení Lukáše Jelínka z ČSSD mohl, postupem podle § 64 s.ř.s. ve spojení s § 128 o.s.ř., opatřit jedině soud; s ohledem na znění čl. 8 odst. 1 písm. a) stanov ČSSD by se jednalo zejména o předložení písemného oznámení Lukáše Jelínka o svém vystoupení, doručené předsedovi místně příslušné místní organizace ČSSD).

Pokud odpovídá skutečnosti, že dlouholetý člen ČSSD Lukáš Jelínek se nerozhodl pro přerušení svého členství v ČSSD, nýbrž pro formální vystoupení z této strany (jinak než v případě Strany zelených Michal Uhl, a jinak než v případě ČSSD Jan Bureš), pak může toto jednání Lukáše Jelínka poukázat na správnost výše uvedené právní argumentace: **Vzhledem ke konkrétnímu obsahu stanov ČSSD, resp. stanov Strany zelených, lze pouze úplným vystoupením z těchto politických stran docílit stavu, kdy již nelze hovořit o členském poměru vůči politické straně, tedy nestraničnosti v intencích zákonodárce.**

Důkaz:

- Čestné prohlášení Lukáše Jelínka určené Senátu, že není členem politické strany či politického hnutí, 15. listopadu 2012 → **č. 25**
- Zvukový záznam z výslechu člena Rady ÚSTR Lukáše Jelínka dne 20. listopadu 2013 v rámci řízení Daniel Herman vs. ÚSTR, při Obvodním soudu pro Prahu 3, 7. minuta záznamu (záznam byl pořízen soukromě) → **č. 26**
- Usnesení Obvodního soudu pro Prahu 3 z 24. února 2014, podepsané předsedkyní senátu JUDr. Markétou Písaříkovou, str. 63 spisu s č.j. 17C 122/2013-86 → **č. 27**

- Protokol o jednání před soudem prvního stupně, Obvodní soud pro Prahu 3, jednání z 20. listopadu 2013, výslech Lukáše Jelínka, str. 50 spisu s č.j. 17C 122/2013-86 → **č. 28**
- Přípis Mgr. Evy Zenkové, advokátky Obvodnímu soudu pro Prahu 3, 13. prosince 2013, vyjádření žalovaného, str. 58–60 spisu s č.j. 17C 122/2013-86, zde str. 58 → **č. 29**
- Odpověď Kanceláře Senátu na žádost podané dle zákona č. 106/1999 Sb., č.j. 14552/2014/S, 15. prosince 2014, str. 3, bod 4 → **č. 20**
- Stanovy České strany sociálně demokratické (verze platná k 20. březnu 2013, poskytnutá registračním orgánem Ministerstva vnitra, průvodní dopis ministerstva připojen) → **č. 30**

Zdá se tedy, že po stránce formální postupoval Lukáš Jelínek správně a že ho ode dne vystoupení z ČSSD s touto politickou stranou již nijak nnesvazoval žádný vnitrostranický předpis. Jeho nestraničnost byla tímto v den ujednání se členství v Radě ÚSTR formálně splněna. Jinou otázkou nicméně zůstává, zda je zvolení a dosavadní setrvání Lukáše Jelínka v této veřejné funkci skutečně v souladu s duchem zákona č. 181/2007 Sb., jak jej ve svém nálezu z roku 2008 vyložil Ústavní zákon, citující i vyjádření obou komor Parlamentu ČR (viz výše). Nehledě na okolnost, že Lukáš Jelínek vystoupil z ČSSD pouhé dva dny před podáním své kandidatury na funkci člena Rady ÚSTR, je v kontextu často některými politiky uvedených snah o „depolitizaci“ Ústavu přinejmenším zajímavé, že Lukáš Jelínek byl (stejně jako o tři měsíce později Jan Bureš) do tohoto orgánu nominován subjektem Masarykova demokratická akademie, přičemž nominační dopis vlastnoručně podepsali čelní politici ČSSD Lubomír Zaorálek a Vladimír Špidla.

Fakticky zůstal Lukáš Jelínek do dnešního dne úzce spjat s ČSSD, jakkoliv již více než dva roky není formálně jejím členem, a to ani „neaktivním“. Lukáš Jelínek je toho času místopředsedou Masarykovy demokratické akademie (dále jen „MDA“, dřívější název: Masarykova dělnická akademie), která je podle vlastní deklarace „intelektuálním prostorem české demokratické levice“. Nejedná se tedy v žádném případě o apolitické či nadstranické občanské sdružení, ale o instituci úzce provázanou s ČSSD, která – zejména po jisté programové a strukturální transformaci v roce 2009 – splňuje pro tuto stranu účel jakéhosi stranického „think-tanku“, k jejímž úkolům patří „podílet se na vzdělávání členů ČSSD“. Skutečnost, že MDA je ve skutečnosti integrální součástí ČSSD, lze nejlépe doložit na základě jejich vlastních stanov. V „programovém“ čl. 1 stanov se nachází explicitní reference na ČSSD a její tradice. Na žádné jiné politické strany či hnutí se ve stanovách neodkazuje. Z článku 2 stanov vyplývá, že MDA sídlí na stejné adrese jako stranické ústředí ČSSD, tedy v ul. Hybernská 7, na Praze 1, v tzv. Lidovém domě. Článek 7 praví, že čestné členství má být udělováno zvláště takovým aktivním a dlouhodobě činným členům, kteří dosáhli uznávaných výsledků „v životě českého, evropského i globálního sociálně demokratického hnutí“. Na internetových stránkách MDA nechybí grafikou a textem vyjádřená reklama ČSSD a „Mladé sociální demokraty“ – na žádné jiné politické strany v ČR působící přitom dále neupozorňuje. Článek 22 stanov MDA se týká zdrojů příjmů tohoto subjektu. Výroční účetní závěrky MDA nejsou zveřejněny na internetových stránkách subjektu. Není však těžké odhadnout, že hlavní finanční podíl, ze kterého tato organizace udržuje vlastní aktivity, pochází přímo od ČSSD.

Jednoznačně lze MDA přiřadit k ČSSD též s ohledem na personální obsazení: Současným předsedou MDA je čelný představitel ČSSD a ministr zahraničních věcí Lubomír Zaorálek, jehož byl Lukáš Jelínek (vedle jiných čelných politiků ČSSD, jako např. Davida Ratha a Vladimíra Špidly) do doby svého zvolení do Rady ÚSTR dlouholetým osobním poradcem. V prezidentské kampani na přelomu let 2012/2013 (tedy v době, kdy byl Lukáš Jelínek už zvolen do Rady ÚSTR) se aktivně podílel na kampani kandidáta ČSSD Jiřího Dienstbiera. Ředitelem MDA je od podzimu 2011 bývalý předseda ČSSD Vladimír Špidla. Předtím vykonával funkci ředitele MDA Lukáš Jelínek. Samotné internetové stránky ÚSTR s názvem „Členové Rady Ústavu“ uvádí, že Lukáš Jelínek „byl ředitelem Masarykovy demokratické akademie, v níž dodnes působí“.

Nikoliv *stricto sensu* formálně, ale ideově a dále i prostřednictvím kontinuálního vlastního jednání, zůstal tedy i Lukáš Jelínek členem určitého politického hnutí, sociálně demokratického. Zákonodárcem intendovaná nestrannost, která by měla platit pro členy nejvyššího orgánu ÚSTR, je tím fakticky ohrožena, ne-li přímo porušována. Je na Senátu, aby z těchto skutečností případně vyvodil důsledky, ve smyslu postupu určeného § 7 odst. 8 písm. a) zákona č. 181/2007 Sb.

Důkaz:

- Nominace Lukáše Jelínka za Masarykovou demokratickou akademii, podpisy Lubomíra Zaorálka a Vladimíra Špidly, 13. listopadu 2012 → **č. 31**
- Stanovy Masarykovy demokratické akademie, schválené Valným shromážděním dne 26. dubna 2009 → **č. 32**
- Výňatek z internetových stran Masarykovy demokratické akademie ke dni 8. září 2014, potvrzení, že se MDA „podílí na vzdělávání členů ČSSD“ → **č. 33**
- Složení představenstva Masarykovy demokratické akademie (výňatek z internetových stran MDA ke dni 8. září 2014) → **č. 34**
- Výňatek z internetových stran Masarykovy demokratické akademie ke dni 8. září 2014, stránka „O nás“, potvrzující obsazení funkce současného ředitele MDA → **č. 35**
- Výňatek z internetových stran ÚSTR, stránka „Členové Rady Ústavu“ ke dni 8. září 2014, biogram Lukáše Jelínka, potvrzení, že byl v minulosti ředitelem Masarykovy demokratické akademie → **č. 36**

f) Podezření z antedatace žádosti o přerušování členství ve Straně zelených

Vzhledem k některým faktům poměrně závažného charakteru, s kterými se osoba podávající Senátu zde předložený podnět teprve v posledních měsících postupně seznámila, je nezbytné se k souvislostem tzv. přerušování členství Michala Uhla ve Straně zelených ještě jednou vrátit a upozornit na jeho pravděpodobný pokus, aby svoji údajnou vůli respektovat zákonnou podmínku neslučitelnosti funkce doložil pomocí nepravdivých údajů.

Na základě výpovědí svědků lze doložit, že Michal Uhl se přinejmenším ještě v lednu 2013, možná stále i v únoru 2013 (tedy jeden až dva měsíce po zvolení do Rady ÚSTR) netajil tím,

že ještě nemá vyřešeno své členství ve Straně zelených, jak by to však zákon kategoricky vyžádal. Skutečnost, že sám Michal Uhl si byl tehdy svého nedodržování zákona vědom, vyplývala například z rozhovoru, který s Michalem Uhlem v lednu či v únoru 2013 vedl bývalý zaměstnanec Úřadu městské části Praha 2 Petr Tomíšek, někdejší signatář Charty 77. Jako důkaz se předkládá písemné Prohlášení pana Petra Tomíška z 8. ledna 2015, který je ochoten v nezbytném případě dosvědčit svoji výpověď i před orgány Senátu či před soudem.

Důkaz:

- Prohlášení Petra Tomíška, signatáře Charty 77, týkající se obsahu jeho rozhovoru s Michalem Uhlem v lednu či únoru 2013 (vědomé neukončení členství ve Straně zelených), 8. ledna 2015 → č. 37

Podle článku 8 odst. 1 stanov Strany zelených (ve verzi platné k 6. prosinci 2012 a platné dodnes) „Člen může své členství přerušit. Členství je přerušeno od okamžiku **písemného** doručení prohlášení o přerušení do HK [Hlavní kanceláře Strany zelených]. HK oznámí tuto skutečnost předsedovi příslušné ZO [Základní organizace].“

Dnem 5. prosince 2012 je datován dopis s vlastnoručním podpisem Michala Uhla, týkající se „Přerušeni členství“. Michal Uhl v dopise uvádí následující: „Podle **předběžných informací jsem byl zvolen členem rady Ústavu pro studium totalitních režimů. K dnešnímu dni 5. prosince 2012 proto přerušuji členství ve Straně zelených.**“ Tento dokument dokládá, a to na základě vlastní výpovědi dotyčného, že Michal Uhl byl v okamžiku konání volby do Rady ÚSTR ještě členem politické strany. Jinými slovy, je tím doloženo, že v okamžiku, když se v Senátu hlasovalo o jeho členství v Radě ÚSTR, nesplnil Michal Uhl zákonnou podmínku neslučitelnosti funkce, resp. nestranickosti, byl tedy dán stav tzv. inkompatibility pro výkon funkce, do které byl Michal Uhl právě zvolen.

Zajímavé na výše uvedeném dopise je však také, že Michal Uhl údajně již 5. prosince 2012 věděl, že byl zvolen členem Rady ÚSTR, jakkoliv výsledek volby byl vyhlášen předsedou Volební komise Senátu až následujícího dne ráno. Pokud uvedený dopis opravdu vznikl 5. prosince 2012, tak nezbyvá jiný závěr než ten, že Michal Uhl disponoval zvláštními informacemi, nepřístupnými pro běžné občany, které mu patrně musely být důvěrně poskytnuty kdykoliv mezi 19.00 hodin (časem ukončení druhého kola volby) a 23.59 hodin 5. prosince 2012 některými senátory, resp. spolupracovníky Volební komise Senátu. Pokud výše uvedený dopis Michala Uhla skutečně vznikl 5. prosince 2012, tak musel vzniknout během těchto pěti hodin.

Michal Uhl nepředložil Senátu bezprostředně po svém zvolení do Rady ÚSTR žádné potvrzení o tom, že již není členem této strany (tato skutečnost je potvrzena v odpovědi Kanceláře Senátu č.j. 14552/2014/S z 15. prosince 2014, str. 3, bod 6). Toto skutkové tvrzení nedoložil Michal Uhl ostatně ani vůči Úřadu městské části Praha 2, kde byl v dané době členem zastupitelstva za Stranu zelených, viz níže ad II. b). Lze mít odůvodněné podezření, že výše uvedené písemné sdělení Michala Uhla o přerušení členství ve Straně zelených

ve skutečnosti nevzniklo uvedeného dne (5. prosince 2012), ale později. Podle výše citovaných stanov Strany zelených má oznámení o přerušení členství být doručeno Hlavní kanceláři Strany zelených písemně. Dále platí, že členství ve straně je považováno za přerušeno od okamžiku doručení tohoto písemného sdělení Hlavní kanceláři. Avšak oznámení Michala Uhla o přerušení členství ve Straně zelených neneso žádné razítko Hlavní kanceláře Strany zelených potvrzující jeho přijetí, natož časové razítko či jiný záznam uvádějící čas doručení či osobu, která přijala doručené oznámení. Rovněž není známo, zda byl ze Strany zelených dodržován postup určený článkem 8 odst. 1 jejích stanov, že Hlavní kancelář strany musí oznámení člena o přerušení svého členství oznámit předsedovi příslušné Základní organizace Strany zelených. Tímto předsedou byl v dané době pravděpodobně samotný Michal Uhl.

Jediné „potvrzení o přerušení členství v SZ“, které Michal Uhl do dnešního dne předložil, představuje kopie e-mailu, který byl odeslán dne 20. března 2013 v 17.05 hodin. Jeho adresátem je Michal Uhl, podepsán je pracovníci sekretariátu Hlavní kanceláře Strany zelených Evou Kubátovou. Tato zpráva pouze stručně potvrzuje, že Michal Uhl údajně přerušil své členství ve Straně zelených dne 5. prosince 2012. Vzhledem ke zvláštní okolnosti, že Strana zelených potvrzuje svému členovi teprve tři a půl měsíce poté, co tento člen údajně doručil oznámení o přerušení jeho členství ve straně, je na místě položit otázku, proč Strana zelených nepotvrdila proklamovanou okolnost již mnohem dříve. O to podivnější je nápadně dlouhý časový odstup mezi oznámením o přerušení členství a jeho potvrzením, bere-li se v potaz, že předsedou příslušné Základní organizace Strana zelených, kterému měla Hlavní kancelář podle článku 8 odst. 1 stanov oznámit přerušení členství Michala Uhla, byl pravděpodobně samotný Michal Uhl.

Důkaz:

- Oznámení Michala Uhla o přerušení členství ve Straně zelených, datováno 5. prosince 2012 → **č. 22**
- Odpověď Kanceláře Senátu na žádost o poskytnutí informace, podané dle zákona č. 106/1999 Sb., č.j. 14552/2014/S, 15. prosince 2014, str. 3, bod 6 → **č. 20**
- „Potvrzení o přerušení členství v SZ“, posláno e-mailem Hlavní kanceláři Strany zelených v Praze Michalu Uhlovi dne 20. března 2013 → **č. 38**

Možné vysvětlení uvedeného zvláštního postupu najdeme v těsnopisných záznamech jednání 6. schůze Senátu dne 20. a 21. března 2013. Dne 20. března 2013 odpoledne projednal Senát volbu jednoho nového člena do Rady ÚSTR. Poprvé se Senát zmíněným bodem v plénu zabýval přibližně ve 13.20 hodin (lze tak soudit na základě časových údajů obsažených ve stenografickém zápisu; poprvé se volba do Rady ÚSTR objevuje na str. 48 zápisu, na str. 50 je pak obsažen časový údaj 13.32 hodin). Následovala delší přestávka. Jeví se jako možné, že na okraji této schůze někteří senátoři své kolegy či jiné osoby již upozornili na to, že hodlají zákonnou konformitu členství Michala Uhla v Radě ÚSTR vzhledem k § 7 odst. 6 zákona č. 181/2007 Sb. napadnout. Dá se předpokládat, že na základě toho byl pravděpodobně jemu spřízněnými senátory Michal Uhl na tuto skutečnost neprodleně

upozorněn. Proto si rychle opatřil u Hlavní kanceláře SZ výše uvedené potvrzení, které mu bylo e-mailem odesláno stejného dne v 17.05 hodin a které mělo neutralizovat námitky, že Michal Uhl nepřestal po zvolení do Rady ÚSTR být členem Strany zelených.

Následujícího dne (21. března 2013), když pokračovala 6. schůze Senátu, vystoupil krátce po 9.00 hodin v plénu Senátu senátor Jaromír Štětina a prohlásil mj. následující: *„Chtěl bych požádat příslušné výbory Senátu, aby se zabývaly důvodným podezřením, že jeden z členů Rady ÚSTR, kterého jsme nedávno zvolili, porušuje zákon! Ve smyslu toho, že je členem politické strany, což je neslučitelnost funkcí. Mám tím na mysli pana Michala Uhla.“* (str. 2 stenozáznamu). O podnětu senátora Jaromíra Štětiny nebylo bezprostředně poté na schůzi Senátu jednáno. Teprve odpoledne se k podnětu vrátil předseda Senátu Milan Štěch a informoval ostatní přítomné senátory, že nechal věc odbornými odděleními Senátu Parlamentu ČR ověřit. Ukázal výše uvedené „čestné prohlášení“ Michala Uhla ze 7. listopadu 2012, ve kterém se zavazuje k „pozastavení“ členství ve Straně zelených po zvolení do Rady ÚSTR. Dále předseda Senátu Milan Štěch prezentoval výše již také uvedené „potvrzení o přerušení členství v SZ“, z něhož citoval. Předseda Senátu pak konstatoval, že podnět senátora Jaromíra Štětiny nebyl předložen písemně. Doporučil tedy podat žádost v písemné podobě, aby se Senát, resp. jeden z jeho výborů, případem zabýval. Svojí ochotu se případem možného porušení zákona č. 181/2007 Sb. na základě konkrétních faktů a důkazů zabývat signalizoval předseda Senátu Milan Štěch u této příležitosti následně:

„Pokud jsou k tomu nějaké indicie, důkazy, tak je předložit. Samozřejmě pak je možnost, abychom o věci případně rozhodli, jestli to dáme na program, jestli budeme navrhopvat odvolání anebo, když by to tak neproběhlo, tak by potom musel asi pan senátor Štětina zvažovat i soudní cestu, pokud by pro to měl pádné důvody.“

Důkaz:

- Těsnopisecká zpráva z 6. schůze Senátu Parlamentu ČR, 1. den schůze 20. března 2013, str. 48–51, 104–105 → **č. 39**
- Těsnopisecká zpráva z 6. schůze Senátu Parlamentu ČR, 2. den schůze 21. března 2013, str. 2 a 80 → **č. 40**

Vzhledem k výše uvedeným okolnostem vyvstává důvodné podezření, že výše uvedený dopis Michala Uhla datovaný dnem 5. prosince 2012 byl pisatelem záměrně antedatován, tedy že ve skutečnosti nevznikl uvedeného dne. To by však zároveň znamenalo, že tento dopis ani nebyl Hlavní kanceláří Strany zelených doručen nejpozději následujícího dne (dne ujmoutí se Michala Uhla funkce člena Rady ÚSTR) a že proto – vzhledem k jasnému znění stanov Strany zelených – přerušení členství Michala Uhla v této politické straně nemohl nabýt účinnosti 6. prosince 2012.

Jakkoliv může již z jiných důvodů, podrobně doložených v této analýze, být považováno za jisté, že Michal Uhl nepřestal k 6. prosinci 2012 být členem Strany zelených, nabyla by celá kauza kolem jeho se zákonem nekonformního členství v Radě ÚSTR novou dimenzi, pokud

by se zde jednalo také o vědomé uvedení ústavních orgánů a veřejnosti v omyl (předložením antedatovaným oznámením o přerušení členství). Zvláště v tomto případě by bylo třeba zvážit, zda iniciovat i trestně-právní postih. Proto by mohlo být vhodné opatřit si u Strany zelených časovým razítkem o přijetí opatřené oznámení Michala Uhla o přerušení členství, dále opatřit si od stejného subjektu i důkaz o oznámení přerušeného členství Michala Uhla příslušné Základní organizaci Strany zelených a podle potřeby provést výslech paní Evy Kubátové, pracovnice Hlavní kanceláře Strany zelených, týkající se okolností přerušení členství Michala Uhla ve Straně zelených, popř. provést výslech i dalších tehdejších reprezentantů Strany zelených.

Příkladem, jak se řádně prokáže ukončení členství v politické straně, v souvislosti s dodržováním § 7 odst. 6 zákona č. 181/2007 Sb., může být postup pana Jana Zahradníčka, člena Rady ÚSTR od roku 2008 do roku 2013, který poprvé kandidoval na tuto veřejnou funkci v roce 2007 a byl následně zvolen. K prokázání skutečnosti, že není členem žádné politické strany, poskytl Jan Zahradníček tehdy Senátu v rámci své kandidatury kopie dopisu z 18. září 2007, ve kterém Jan Zahradníček oznamuje straně KDU-ČSL, že k uvedenému dni vzhledem ke své kandidatuře do Rady ÚSTR ukončuje své členství ve straně KDU-ČSL. Dopis je opatřen razítkem brněnské kanceláří KDU-ČSL, vlastnoručním podpisem osoby, která dopis o vystoupení ze strany přezvala, a datem převzetí. Dlužno dodat, že ani Lukáš Jelínek nepředložil Senátu v rámci své kandidatury takové téměř nezpochybnitelné a snadno ověřitelné potvrzení o svém vystoupení z politické strany ČSSD.

Důkaz:

- Dopis Jana Zahradníčka oznamující jeho vystoupení ze strany KDU-ČSL, 18. září 2007 → č. 41

II. Pokračující stranická činnost Michala Uhla

V této části dokládáme, že Michal Uhl nezůstal v členském poměru vůči Straně zelených jen z důvodů formálních, jež souvisí s konkrétním obsahem stanov této politické strany a jeho rozhodnutí z této politické straně nejpozději k 6. prosinci 2012 nevystupovat. Na základě řady důkazů lze doložit, že Michal Uhl nesplnil svůj slib daný čestným prohlášením, že v případě zvolení do Rady ÚSTR „pozastaví“ své členství v politické straně, ani na rovině faktické, tedy svého jednání vycházejícího z jeho svobodné vůle. **Tímto je dán druhý závažný důvod, proč Michal Uhl porušil – a zcela zřejmě až do současnosti stále porušuje – zákonnou podmínku neslučitelnosti danou § 7 odst. 6 zákona č. 181/2007 Sb. a proč je Senát vzhledem k tomu povinen jmenovaného neprodleně odvolat z funkce člena Rady ÚSTR postupem předepsaným § 7 odst. 8 písm. a) uvedeného zákona.**

Michal Uhl své politické aktivity pro konkrétní politickou stranu po zvolení do Rady ÚSTR nijak neutlumil, naopak až dodnes v nich zcela vědomě a nepokrytě pokračuje. Michal Uhl dlouhodobě v minulosti spolupracoval a **stále zcela zřejmě** spolupracuje se Stranou zelených, za kterou opakovaně kandidoval do zastupitelstva městské části Prahy 2 (kde je zastupitelem

dosud), naposledy v říjnu 2014. Jako člen zastupitelstva se přirozeně účastní politických jednání, a to i jednání mezi různými politickými subjekty. Je průkazné, že Michal Uhl ode dne zvolení do Rady ÚSTR nadále velmi intenzivně **pokračoval ve svých politických aktivitách i v rámci Strany zelených. Vědomě tak porušoval a porušuje zákon.**

Případný již výše uvedený protiargument, že Michal Uhl byl po svém zvolení do Rady ÚSTR údajně veden upřímnou snahou opravdu jednat ve smyslu zákona a zajistit splnění zákonné podmínky bezpartijnosti, ale že se mu „bohužel“ u toho stala formální chyba a nebyl si vědom přesného obsahu stanov Strany zelených, se tak nejpozději ve světle následujících závažných faktů stává naprosto bezpředmětným.

a) Aktivní účast na stranické konferenci Strany zelených (2013)

Jen necelé dva měsíce po svém zvolení do Rady ÚSTR se Michal Uhl zúčastnil Krajské konference Strany zelených, která se konala dne 26. ledna 2013 v Praze. Podle programu a zápisu Krajské konference vystoupil Michal Uhl v jejím rámci během bodu „Volba orgánů konference“. Při projednávání tohoto bodu byl dokonce hlavním referentem uvádějící tento bod programu. Program a zápis z této Krajské konference, kde je uvedena skutečnost explicitně potvrzena, byly původně veřejně přístupné na stránkách Strany zelených, a to na adrese <http://www.zeleni.cz/kalendar-akci/krajska-konference-praha-776/>. K neznámému datu byly tyto dokumenty ale z webových stránek Strany zelených odebrány, nejsou tudíž v současnosti již přístupné.

Vyvstává otázka, jak mohl Michal Uhl vystupovat ve výše popsané roli na Krajské konferenci Strany zelených, když taková role je zajisté vyhrazena pouze řádným členům této politické strany, pokud již Michal Uhl skutečně k danému dni nebyl členem Strany zelených. Tímto se Senátu dává ke zvážení, zda nemá požádat u Strany zelených o poskytnutí programu a zápisu Krajské konference konané dne 26. ledna 2013 v Praze, a zda si případně nehodlá opatřit svědecké výpovědi účastníků této konference týkající se aktivní úlohy, kterou Michal Uhl během tohoto stranického zasedání Strany zelených sehrál.

Pro úplnost se dodává, že osobě podávající Senátu zde předložený podnět jsou známa jména osob, které svojí výpovědí mohou dosvědčit, že se Michal Uhl po svém zvolení do Rady ÚSTR v roce 2013 aktivně zúčastnil i dalších stranických zasedání Strany zelených. Jména těchto svědků je možno na vyžádání Senátu sdělit.

b) Zastupitel městské části Praha 2 za Stranu zelených

V roce 2006 a 2010 kandidoval Michal Uhl do Zastupitelstva městské části Praha 2, přičemž byl pokaždé za tuto stranu i zvolen zastupitelem. Podle kandidátní listiny kandidoval Michal Uhl v roce 2006 a 2010 jako člen Strany zelených za tuto stranu.

Michal Uhl byl tedy před svým zvolením do Rady ÚSTR zastupitelem městské části Praha 2 jako člen Strany zelených, za Stranu zelených. S takovouto stranickou příslušností byl v říjnu

2010 naposledy do Zastupitelstva zvolen, a to zásluhou 1.302 hlasů odevzdaných pro něho. K 6. prosinci 2012 Michal Uhl nicméně už nesměl být členem politické strany, chtěl-li plnit zákonnou podmínku neslučitelnosti při nástupu své nové veřejné funkce člena Rady ÚSTR. Organům městské části Praha 2 však po 5. prosinci 2012 nedošlo žádné písemné oznámení Michala Uhla, že již není členem Strany zelených a že tudíž v Zastupitelstvu již nepůsobí jako člen této strany. Nutno mít za to, že Úřadu městské části Praha 2 nedošlo ani žádné oznámení od Strany zelených, že Michal Uhl již není členem této strany. Voliči a ostatní zastupitelé této městské části mohli tudíž legitimně předpokládat, že Michal Uhl je stále členem Strany zelených, za kterou byl v předchozích letech již dvakrát do zastupitelstva zvolen, protože jim nebylo nijak oznámeno, že se na tomto stavu něco změnilo.

Pouze velmi opožděně, o více než 15 měsíců po svém zvolení do Rady ÚSTR, oznámil Michal Uhl organům městské části Praha 2 přece jenom, že údajně již není členem Strany zelených. Učinil tak pouze ústně, mimo jiné sdělením starostce městské části Praha 2 Mgr. Janě Černochové. Na 3. mimořádném zasedání Zastupitelstva městské části Praha 2 konaném 18. března 2014 učinila starostka Prahy 2 Jana Černochová podle zápisu následující sdělení: *„Mgr. Černochová požádala, aby bylo zaznamenáno, že M. Uhl nyní není v žádné politické straně, je nezávislý, za Stranu zelených byl zvolen, proto je na projektové tabuli u jeho jména uvedena zkratka SZ.“*

Na dalším zasedání Zastupitelství městské části Praha 2, dne 7. dubna 2014, učinil pak Michal Uhl podle zápisu následující prohlášení: *„M. Uhl úvodem sdělil, že není nezařazený, jak je uvedeno za jeho jménem, je sice nestraník, ale v klubu Strana zelených a je ve stejné situaci jako PhDr. Hlaváč. Požádal o změnu na buď nestraník nebo NEZ za SZ. Dále uvedl, že hovoří jménem celého klubu [Strany zelených].“* Skutečně mluvil Michal Uhl jako člen Zastupitelstva městské části Praha 2 zcela běžně jménem celého klubu Strany zelených, a to také po svém zvolení do Rady ÚSTR. O tom vypovídají zápisy z jednání zastupitelstva, viz např. zápis z 18. března 2014, str. 3. Michal Uhl se tedy navenek jednoznačně ztotožňoval s konkrétní politickou stranou.

Důkaz:

- Kandidátní listina pro volby do zastupitelstva městské části Praha 2 v roce 2006, výtah týkající se Michala Uhla → **č. 42**
- Kandidátní listina pro volby do zastupitelstva městské části Praha 2 v roce 2010, výtah týkající se Michala Uhla → **č. 43**
- Zápis o výsledku voleb do zastupitelstva obce městská část Praha 2, 22. října 2006, str. 3 → **č. 44**
- Zápis o výsledku voleb do zastupitelstva obce městská část Praha 2, 16. října 2010, str. 1 → **č. 45**
- Odpověď Úřadu městské části Praha 2 na žádost o poskytnutí informace, č.j. 72/2014, 5. ledna 2015, str. 1, bod 2, 4, 5 a 6 → **č. 46**
- Zápis z 3. mimořádného zasedání Zastupitelstva městské části Praha 2 konaného dne 18. března 2014, str. 3 a 5 → **č. 47**

- Zápis z 19. řádného zasedání Zastupitelstva městské části Praha 2 konaného dne 7. dubna 2014, str. 7 → **č. 48**

V listopadu 2010 byl Michal Uhl za Stranu zelených delegován do redakční rady Novin Prahy 2. Rada městské části usnesením z 11. listopadu 2010 stanovila, že „*každý z politických subjektů zastoupených v ZMČ může navrhnout 1 člena komise*“ (komisí je míněna redakční rada). Stejným usnesením byl Michal Uhl jmenován předsedou redakční rady Novin Prahy 2. Tuto funkci nepřerušeně vykonával – jako uvolněný člen zastupitelstva městské části Praha 2 (tedy v rámci honorované funkce) až do října 2014. Jakkoliv bylo podle citovaného usnesení Rady městské části Praha 2 členství v Redakční radě tedy vázáno na příslušnosti k politickému subjektu, který byl v daném volebním období v Zastupitelství městské části Prahy 2 zastoupen, zůstal Michal Uhl i po zvolení do Rady ÚSTR členem redakční rady Novin Prahy 2, a to dokonce ve funkci předsedy redakční rady. Tato skutečnost je potvrzena v tiráži každého vydání Novin Prahy 2 až do října 2014 (jednotlivá čísla jsou online dostupné [zde](#)). Dále viz např. též vydání těchto novin z dubna 2014, str. 1, kde je otištěn úvodník Michala Uhla, „*předsedy redakční rady Novin Prahy 2*“. I tato skutečnost ilustruje, že Michal Uhl navenek vystupoval i po zvolení do Rady ÚSTR stále jako příslušník Strany zelených. Pokud by tak neučinil, neměl by nárok na členství v Redakční radě Novin Prahy 2.

Důkaz:

- Usnesení č. 1 Zastupitelstva městské části Praha 2 ze dne 8. listopadu 2010, str. 2 → **č. 49**
- Usnesení č. 4 Rady městské části Praha 2 z 11. listopadu 2010, str. 1 → **č. 50**
- Noviny Prahy 2, vydání duben 2014, str. 1 → **č. 51**

V příspěvcích otištěných v Novinách Prahy 2 v roce 2013 a 2014 – tedy v době, když Michal Uhl již vykonával členství v Radě ÚSTR – se nachází několik vyjádření Michala Uhla, kterými se tento uvolněný zastupitel a předseda redakční rady za Stranu zelených jednoznačně projevuje jako příslušník Strany zelených a navíc za tento politický subjekt vyjadřuje určitý politický program. Zde vybíráme pouze dva příklady:

1) Leden 2013, str. 3: Michal Uhl hodnotí jménem Strany zelených předchozí rok 2012 po stránce politické. Hovoří o „*nás*“ (míněna tehdejší koalice v Radě městské části, jíž byla Strana zelených součástí) a o „*opozici*“ („*Kritikou nás jistě nebude šetřit opozice...*“). Tímto se znovu jednoznačně navenek prezentoval jako člen politické strany, která byla v dané době partnerem v koalici Rady městské části Praha 2. Kdyby byl Michal Uhl v této době však skutečně nestraníkem, tak by se logicky nemohl vnímat jako reprezentant tehdejší radní koalice. Dále mluví Michal Uhl v tomto svém příspěvku opakovaně jménem Strany zelených („*To, co je pro zelené velmi problematické...*“, „*Budeme jednat o prioritách na nadcházející roky, otázka zeleně v místech, kde žijeme, je pro nás na jednom z prvních míst. Přes nepříznivou ekonomickou situaci to nevzdáváme!*“).

2) Únor 2014, str. 1: V článku „*Desítky stromů vyrostou v ulicích*“ je zastupitel Michal Uhl citován s následujícím výrokem: „*Stromy v ulicích jsou pro nás prioritou, proto jsme se*

rozhodli v rámci koaličního vyjednávání prosadit významnou částku na jejich výsadbu.” I z tohoto vyjádření, učiněného více než o rok později než výše uvedené, je patrné, že se Michal Uhl stále vnímal jako člen Strany zelených, jinak by stěží mohl hovořit za tehdejší radní koalici v městské části Praha 2, jejíž byla Strana zelených součástí. Jedině skrz členství ve Straně zelených mohl Michal Uhl být nadále reprezentantem tehdejší koaliční rady.

Důkaz:

- Noviny Prahy 2, vydání leden 2013, str. 3 → č. 52
- Noviny Prahy 2, vydání únor 2014, str. 1 → č. 53

c) Volební kampaň za Stranu zelených (2014)

V roce 2014, v rámci komunálních voleb, které se konaly dne 10. a 11. října 2014, kandidoval Michal Uhl znovu do Zastupitelstva městská část Praha 2. Na kandidátní listině je u něho sice uvedeno „bez polit. přísl.“, ale v rubrice „Označení politické strany nebo hnutí, které kandidáta navrhlo, nebo označení, že jde o nezávislého kandidáta“ není uvedeno, že se jedná o nezávislého kandidáta, ale je uvedena zkratka „SZ“ za Stranu zelených. Michal Uhl se tedy z vlastní vůle při podání kandidatury do Zastupitelstva městské části Praha 2 rozhodl, že se nebude označovat za nezávislého kandidáta, ale souhlasil s tím, že bude ztotožňován s konkrétní politickou stranou, tedy se Stranou zelených, kterou ho na politickou funkci zastupitele navrhla (připomeňme opět v této souvislosti, že podle platných stanov Strany zelených má i „člen, jehož členství je přerušeno“, nadále povinnost „*zodpovídat se z výkonu svých stranických funkcí a působení v zastupitelském sboru tomu orgánu, který ho do funkce zvolil, navrhl nebo který ho funkci pověřil*“).

Znovu byl Michal Uhl do Zastupitelstva městské části Praha 2 v roce 2014 zvolen. Volební strana, za kterou byl tentokrát zvolen, se oficiálně nazývala „Zelená pro Prahu 2 – Strana zelených s podporou Pirátů a SNK-ED“. Zároveň kandidoval Michal Uhl ve stejném termínu také do Zastupitelstva hl. m. Prahy, a to za Stranu zelených, zvolen do této funkce však nebyl.

Na základě způsobu volební kampaně Michala Uhla v roce 2014 lze jej jednoznačně přiřadit ke Straně zelených, tedy ke konkrétnímu politickému subjektu, za který kandidoval a který ho nominoval. Toto budiž následně ilustrováno prostřednictvím vybraných příkladů:

1) Na stovkách velkoformátových volebních plakátů, které byly vyvěšeny v týdnech před volebním termínem po celém území městské části Praha 2, dále na bannerech určených pro distribuci prostřednictvím internetu, byl zobrazen portrét Michala Uhla spolu s velkým logem a názvem Strany zelených (jako důkaz se uvádějí pouze dva příklady z mnoha možných). Na těchto volebních plakátech či bannerech není nijak uvedeno, že Michal Uhl kandiduje jako nestraník. Voliči byli tedy – zřejmě úmyslně – ponecháni v domněnku, že Michal Uhl je členem Strany zelených, popř. Pirátské strany či strany SNK-ED, které patřily spolu se Stranou zelených k volební straně „Zelená pro Prahu 2 – Strana zelených s podporou Pirátů a SNK-

ED“. Na velkoformátovém volebním plakátu, jehož fotku zveřejnil Michal Uhl v září 2014 sám na své osobní stránce na sociální síti Facebook, rovněž není nijak uvedeno, že Michal Uhl kandiduje jako nestraník či nezávislý kandidát. Uvedeno je – vedle velkého loga Strany zelených a menšího loga Strany Pirátů a strany SNK-ED pouze „Mgr. Michal UHL, sociolog, zastupitel MČ Praha 2“.

2) Za účelem propagace programu Strany zelených a jeho vlastní činnosti pro tuto stranu byla v době volební kampaně dále jednoznačně koncipována osobní stránka Michala Uhla na sociální síti Facebook. Tato stránka je neomezeně přístupná všem uživatelům sociální sítě Facebook, tedy v dané době zhruba 1,3 miliardy uživatelům. Také zde Uhl pokračoval rovněž od doby svého zvolení do Rady ÚSTR, tedy od konce roku 2012, pravidelně v publikování různých oznámení a odkazů, které se týkají právě Strany zelených, propagují její program, a ve kterých se Michal Uhl jednoznačně hlásil k tomuto programu, jenž do jisté míry dokonce i sám za tuto stranu formuloval. V době bezprostředně před komunálními volbami v roce 2014 obsahovaly obě profilové fotografie uživatele Facebooku Michala Uhla reklamu Strany zelených, čímž se tato osoba **zcela jednoznačně navenek ztotožňovala s touto politickou stranou, prezentovala se v kontextu její volební kampaně** (mj. nošením trička SZ na své hlavní profilové fotografii Facebooku) a **snažila se jí shánět voličskou podporu.**

Nutno zde připomenout, že přesně k tomu – „dbát o dobré jméno strany, získávat jí podporu na veřejnosti“ – je člen Strany zelených s tzv. přerušným členstvím podle výše citovaných platných stanov této strany i během „přerušení“ jeho členství zavázán. Na uvedených příkladech lze názorně vyjádřit, k jakým reálným konsekvencím tato přetrvávající povinnost vůči Straně zelených může vést.

Důkaz:

- Kandidátní listina pro volby do zastupitelstva městské části Praha 2 v roce 2014, výtah týkající se Michala Uhla → **č. 54**
- Zápis o výsledku voleb do zastupitelstva obce městská část Praha 2, 12. října 2014, str. 2 → **č. 55**
- Oficiální volební plakát „Nové stromy v ulicích“ pro komunální volby ze dne 10./11. října 2014, prezentující Michala Uhla a obsahující slogan „Zelená pro Prahu 2“ a velké logo Strany zelených; fotografie plakátu byl zveřejněn Michalem Uhlem na jeho osobní stránce na sociální síti Facebook počátkem září 2014 → **č. 56**
- Volební banner „Zelená pro Prahu 2“ pro komunální volby ze dne 10./11. října 2014, prezentující Michala Uhla a volebního lídra Strany zelených na Praze 2 Kateřinu Jechovou, odkazující na volební program Strany zelených, zveřejněno Michalem Uhlem dne 24. září 2014 na jeho osobní stránce na sociální síti Facebook → **č. 57**
- Oficiální volební plakát „Zelená pro Prahu 2“ pro komunální volby ze dne 10./11. října 2014, prezentující Michala Uhla a volebního lídra Strany zelených na Praze 2 Kateřinu Jechovou, odkazující na volební program Strany zelených a obsahující logo Strany zelených, její název a nápis „Strana zelených s podporou Pirátů a SNK-ED“ → **č. 58**

- Náhled profilu uživatele Facebooku Michala Uhla z 3. října 2014: profilové fotografie obsahující logo a volební hesla SZ, příspěvek Michala Uhla z 2. října 2014 týkající se jeho volební kampaně za Stranu zelených → **č. 59**

d) Pokračování v zastupování Strany zelených navenek až do současnosti

Ani po posledních komunálních volbách v říjnu 2014 a po svém opětovném zvolení do Zastupitelstva městské části Praha 2 nepřestal Michal Uhl reprezentovat Stranu zelených navenek. V listopadovém vydání Novin Prahy 2 (listopad 2014) je na straně 1 v článku s titulem „Jak jsme volili v Praze 2 a jaká bude nová koalice“ uvedeno, že Michal Uhl byl zvolen jako jeden ze čtyř zástupců Strany zelených. V následujícím prosincovém vydání (prosinec 2014) je na straně 3 otištěno vyjádření každé ze šesti stranických subjektů, které byly zvoleny do Zastupitelstva. Uvedeným autorem vyjádření za Stranu zelených (přesně, za „Zelenou pro Prahu 2“) je Michal Uhl. Opět zde hovoří jednoznačně jménem Strany zelených (tedy nikoliv virtuální volební strany „Zelená pro Prahu 2“), jak lze doložit z následujícího vyjádření:

„Oproti minulému volebnímu období zdvojnásobila Strana zelených díky vašim hlasům počet svých zastupitelů a zastupitelek. I přes tento úspěch jsme se ocitli v opozici. Zůstaneme ovšem aktivní.“

V předchozím volebním období měla Strana zelených v Zastupitelstvu městské části Praha 2 dva zástupce (včetně Michala Uhla). Po volbách v říjnu 2014 má Strana zelených podle slov Michala Uhla dvojnásobek zástupců, tedy čtyři. Jinými slovy: I tímto vyjádřením potvrzuje Michal Uhl, že je členem Strany zelených a patří k jejím zastupitelům.

I v posledních měsících, po komunálních volbách v roce 2014, pokračuje Michal Uhl s takřka kontinuální praxí, že se ostentativně vydává za příslušníka Strany zelených, a to tím, že mluví o Straně zelených ve formě „my“, „nás“ a podobně. Počítá tedy i sama sebe k členům této strany, což je i z dalších formulací jeho novinového článku, otištěného v listopadovém čísle Novin Prahy 2 (2014) zcela patrné.

Prominentně zastoupen je Michal Uhl však i na oficiálních webových stránkách Strany zelených, a to dodnes. Na stránkách udržovaných Základní organizací Strany zelených na Praze 2 (praha2.zeleni.cz) byl k 21. prosinci 2014 na uvítací stránce nahoře umístěn příspěvek s názvem „K chatrné koalici v Praze 2 a starostce na poloviční úvazek“. V článku, jenž byl dne 8. prosince 2014 publikován ženou Michala Uhla, Monikou Horákovou, a jenž je doprovázen fotkou Michala Uhla, se opět nachází výrok, že „oproti minulému volebnímu období zdvojnásobila Strana zelených díky vašim hlasům počet svých zastupitelů a zastupitelek“ (článek potvrzuje tedy znovu, že i Michal Uhl náleží k zastupitelům Strany zelených, jinak by výrok o zdvojnásobení počtu zastupitelů nebyl správný).

Dále Michal Uhl vystupoval na úvodní stránce těchto oficiálních webových stránek Strany zelených pro Prahu 2 (podle stavu k 21. prosinci 2014) na dvou dalších místech. Vpravo, pod nadpisem „Komu se nelení, tomu se zelení. Volit znamená odpovědně se rozhodovat... Podívejte se na náš program“ je umístěna skupinová fotografie s Michalem Uhlem a jeho rodinou uprostřed. Níže pod tím je umístěna reklamní videonahrávka, zveřejněna původně na stránkách serveru YouTube ([zde](#)). Na obrazové upoutávce videa je zobrazen Michal Uhl v tričku Strany zelených. Video začíná krátkým proslovem Michala Uhla, který v této scéně a též v dalších sekvencích vystupuje oblečený v tričku Strany zelených. Oba uvedené příspěvky byly na stejném místě uvítací stránky dostupné také ke dni 25. února 2015.

Dále je k 25. února 2015 na oficiálních webových stránkách Strany zelených věnovaných Praze 2 v rubrice „Naši lidé“ umístěn portrét zastupitele Michala Uhla včetně fotografie. Ve stručném medailonku se nachází i následující věta: „Aktuálně má po bez mála deseti letech přerušené členství v SZ, protože v roce 2012 byl Senátem zvolen do Rady Ústavu pro studium totalitních režimů“. Tato věta může indikovat skutečnost, že Michal Uhl ani po 5. prosinci 2012 (když podal oznámení o přerušené členství ve Straně zelených) do současnosti nikdy z této strany nevystoupil.

Michal Uhl pokračoval i mimo Zastupitelstva městské části Praha 2 ve veřejné reprezentaci Strany zelených, a to také v posledních měsících. Na oficiálních webových stránkách Strany zelených v Praze 2 se například nachází článek s názvem „Jak tvořit veřejná prostranství v Praze? Diskutovali jsme nad magistrálním manuálem“, který byl publikován dne 24. listopadu 2014. Článek začíná následující větou: „Michal Uhl a Stanislav Sojka se 20. listopadu 2014 zúčastnili za Stranu zelených v Praze 2 diskuze nad Manuálem tvorby veřejného prostranství.“ V článku je pak citován výrok Michala Uhla v tomto znění:

„Z politického hlediska lze říct, že dokument je hodně ‚zelený‘ a je z něj zřejmá snaha přiblížit se velkým progresivním západním metropolím, řekl Michal Uhl, člen Zastupitelstva Prahy 2 zvolený za Stranu zelených.“

Jedná se pouze o příklady. Michal Uhl vystupoval na oficiálních webových stránkách Strany zelených od doby svého zvolení do Rady ÚSTR poměrně často.

Důkaz:

- Noviny Prahy 2, vydání listopad 2014, str. 1 → **č. 60**
- Noviny Prahy 2, vydání prosinec 2014, str. 3 → **č. 61**
- Webové stránky Strany zelených věnované Praze 2, screenshot úvodní stránky stránek ke dni 21. prosince 2014 → **č. 62**
- Webové stránky Strany zelených věnované Praze 2, screenshot úvodní stránky stránek ke dni 25. února 2015 → **č. 63**
- Webové stránky Strany zelených věnované Praze 2, screenshot stránky „Naši lidé“ ke dni 25. února 2015 → **č. 64**

- Webové stránky Strany zelených věnované Praze 2, screenshot článku „Jak tvořit veřejná prostranství v Praze? Diskutovali jsme nad magistrálním manuálem“ ke dni 1. března 2015 → č. 65

Lze tedy shrnout, že ve veřejném vystupování Michala Uhla chybí od doby jeho zvolení do Rady ÚSTR, tj. po době již delší než dva roky, jakýkoliv odstup od Strany zelených. Nejen že se Michal Uhl takřka kontinuálně sám hlásí k této politické straně, jejímu programu a za tuto politickou stranu hovoří, ale i Strana zelených se ke svému členu a veřejnému představiteli Michalu Uhlovi otevřeně hlásí, a to na prominentních místech veřejného prostoru. Popsaným stavem však zajisté není splněna zákonodárcem v zákoně č. 181/2007 Sb. kategoricky požadovaná stranicko-politická nezávislost osob vykonávajících mandát člena Rady ÚSTR.

III. Vědomé obcházení zákona

Jak vidno, i ve zcela hypotetickém případě, že by nejpozději k 6. prosinci 2012 skutečně došlo k ukončení členství Michala Uhla ve Straně zelených, lze vzhledem k jeho přetrvávající aktivní příslušnosti k této politické straně vyloučit, že by se Michal Uhl vnitřně s touto stranou již neztotožňoval, a dále, že by přestal navenek tuto stranu propagovat, včetně sebe jako jejího kandidáta a reprezentanta. Takzvaným přerušením svého členství ve Straně zelených učinil Michal Uhl pouze čistě formální akt, který mu měl sloužit k **faktickému obcházení zákona**. Na místě je vzhledem k jeho velmi čilé aktivitě pro jeden konkrétní stranický subjekt hovořit o porušení zákona na základě zneužití institutu přerušování členství, který však – to budiž zde znovu připomenuto – český právní řád ani nezná.

Takováto oportunistická praxe „dvojitý hry“ (vyvolávat zdání, že člen na určitou dobu není členem politické strany, ale fakticky se k této straně ostentativně hlásit a zastupovat ji i při politických jednáních a dalších příležitostech ve veřejném prostoru) ale dozajista stojí v příkrém rozporu se zásadou nestrannosti uloženou zákonodárcem. Dále nutno mít za to, že se jedná o jednání prokazující **nedostatečnou úctu před zákonem**, resp. nedostačující respekt před výše uvedeným nálezem Ústavního soudu, který stížnost skupiny levicových poslanců, namířená též proti údajné neústavnosti § 7 odst. 6 zákona č. 181/2007 Sb., zamítl.

IV. Nedodržování nestrannosti v praxi

I s ohledem na výše uvedená stanoviska Ústavního soudu, Poslanecké sněmovny a Senátu Parlamentu ČR, týkající se výkladu § 7 odst. 6 zákona č. 181/2007 Sb., je nutné mít za to, že tuto zákonnou úpravu o neslučitelnosti členství v Radě ÚSTR s členstvím v politické straně nebo v politickém hnutí je třeba vykládat **extenzivně**, tedy tak, že by člen Rady ÚSTR vůbec neměl být aktivní nebo angažovaný ve stranicko-politických záležitostech.

Zákon č. 181/2007 Sb. na rozdíl od jiných zákonů obsahuje ideovou preambuli, která z hlediska právní teorie slouží k výkladu zákona *argumentem e ratione legis*. Zákon č. 181/2007 Sb. pak v § 6 stanoví, že orgány Ústavu jsou Rada Ústavu a ředitel Ústavu. Podle

§ 7 cit. zákona je nejvyšším orgánem Ústavu Rada, která se skládá ze sedmi členů volených a odvolávaných Senátem. Zákon dává Radě poměrně široké řídicí kompetence, jednoznačně přesahující kompetence pouhého dozorčího orgánu. Mimo jiné se nachází podle § 9 odst. 1 zákona č. 181/2007 Sb. v kompetencích Rady ÚSTR „stanovit metody pro naplňování úkolů Ústavu” a „zřizovat vědeckou radu jako odborný poradní orgán ředitele pro badatelskou činnost”. Jedná se tedy o pravomoci, které se mohou zásadním způsobem odrazit ve způsobu, jak bude Ústav konkrétně zkoumat nedávnou minulost, pod jakými ideologickými paradigmaty a pomocí jakých externích odborníků.

V § 4 písm. b) zákona č. 181/2007 Sb. je stanoveno, že Ústav „zkoumá a nestranně hodnotí dobu nesvobody a období komunistické totalitní moci”. **Plnění tohoto poslání se však nejeví jako možné, nebo přinejmenším jako ohrožené, pokud jsou členové nejvyššího orgánu Ústavu osoby, které na základě svého dlouholetého aktivního působení sahajícího až bezprostředně k okamžiku zvolení do Rady ÚSTR, nebo pokračujícího dokonce ještě i po tomto okamžiku s nezměněnou intenzitou, jasně zařaditelní k určitým politickým stranám, za které zaujaly veřejné funkce nebo v jejichž aparátu, resp. v bezprostředně s předmětnou stranou spjatých organizacích působily či nadále působí na významných, veřejně viditelných místech.** Aby se předešlo tomuto nežádoucímu jevu, vtělil zákonodárce do zákona č. 181/2007 Sb. ust. § 7 odst. 6. Sledoval tím intenci, aby činnost Ústavu nebyla zevnitř ovlivněna stranicko-politickými hledisky ohrožujícími „pozici nestrannosti při naplňování poslání Ústavu” (citováno z Důvodové zprávy k pozdějšímu zákonu č. 181/2007 Sb., str. 4).

Důkaz:

- Důvodová zpráva k pozdějšímu zákonu č. 181/2007 Sb. → č. 66

K popsanému nežádoucímu jevu však přesně došlo, a to mimo jiné zvolením Michala Uhla do Rady ÚSTR. Dokládáme to na základě jednoho příkladu. V dubnu 2013, krátce po odvolání ředitele ÚSTR Daniela Hermana, vyšel v týdeníku „Respekt“ pod titulem „*Ke slovu musí přijít levicoví historici*“ obsáhlejší rozhovor s členem Rady ÚSTR Michalem Uhlem. V rozhovoru sice úvodem Uhl konstatuje, že „*rozhodně si nemyslím, že by radní měli aktivně vstupovat do interpretace minulosti. To by mělo být tabu*“, ale na dalších pěti stránkách se dopouští přesně tohoto jednání (jak sám dále vyjadřuje, veden snahou „*aktivně přistupovat k látce*“). Ačkoliv se Uhl opakovaně dovolává výše uvedeného poslání nestranného zkoumání, principu plurality názorů (výkladů) a ujišťuje čtenáře o tom, že jeho cílem je „*depolitizace a deideologizace ÚSTR*“, vyjadřuje se Uhl v rozhovoru například takto: „*Problém je, že historici, kteří interpretují z levicových pozic právě jako Michal Pullmann, v tom ústavu nejsou*“. Na dotaz, co by „*levicoví historici*“ měli přinést do ÚSTR nového, odpovídá poukazem na jednu konkrétní, podle jeho názoru „*bezesporu levicově historickou knihu*“, načež formuluje požadavek, aby se ÚSTR vážně zabýval „*ideovým vývojem filozofických proudů v době, kterou pravicová interpretace má sklon vnímat jako totalitní*“. V souvislosti se sdělením, která témata by měl Ústav nově zpracovávat, postuluje Uhl, že „*hodnotově levicový je také například popis práv žen ve společnosti*“, aniž by však blíž

vysvětloval, proč má toto téma být typicky levicové. O „*levicových historicích*“ Michal Uhl říká, že „*mají jiný důraz než na oběti režimu*“. Na rovině ryze stranicko-politické dále říká o Komunistické straně Čech a Moravy, že ji „*nevnímá jako hrozbu demokracii*“. V rozporu s platným zněním zákona č. 181/2007 Sb., který tuto instituci pověřuje především zkoumáním a dokumentací činnosti represivních složek a osudů obětí totalitních režimů, vyslovuje Michal Uhl požadavek, „*že je potřeba zkoumat období minulého režimu v celé jeho šíři*“, přičemž jmenuje např. autobusovou dopravu, zdravotní péči nebo postavení ženy ve společnosti.

Je nutno mít za to, že právě vnášením politických paradigmat do působení Ústavu, jak to Michal Uhl opakovaně postulováním o tzv. levicových a pravicových pozicích či historicích činí, došlo a dochází k akutnímu ohrožení politické nestrannosti, kterou Ústav pro studium totalitních režimů má vykonávat, a ke vnášení stálého neklidu do činnosti této instituce.

Navíc sám Michal Uhl připouštěl, že jedním z důvodů, proč hlasoval 10. dubna 2013 pro odvolání ředitele Daniela Hermana, je skutečnost, že měl s panem Hermanem konflikt ohledně pojmu „totalita“. Během svého výslechu v rámci soudního řízení s č.j. 17C 122/2013-86 před Obvodním soudem pro Prahu 3 obšírně vypověděl, že **nesouhlasí s pojetím zákonodárce, který údajně definoval, co to je „totalita“ a „totalitní režim“**. Konkrétně Michal Uhl během výslechu zpochybnil, že období po r. 1948 se dá označit za totalitu a dodává, že „*je to pouze subjektivní názor zákonodárce*“. Tímto Michal Uhl jasně signalizoval svůj nesouhlas s aktuálním zněním zákona č. 181/2007 Sb., nad jehož dodržením však jako člen nejvyššího orgánu ÚSTR má zároveň dohlížet.

Důkaz:

- Ke slovu musí přijít levicovní historici [Rozhovor s členem Rady ÚSTR Michalem Uhlem]. In: Respekt, č. 16, 15. dubna 2013, s. 38–43 → **č. 67**
- Protokol o jednání před soudem prvního stupně, Obvodní soud pro Prahu 3, jednání z 26. února 2014, výslech Michala Uhla, str. 65 spisu s č.j. 17C 122/2013-86 → **č. 68**

D. Závěr

Chceme-li shrnout obsah a hlavní závěry zde předloženého rozboru, tak je třeba zejména poukázat na následující:

1) Jeví se, mimo jiné ve světle konkrétního znění článku 6a Volebního řádu pro volby konané Senátem a pro nominace vyžadující souhlas Senátu (příloha č. 2 k zákonu č. 107/1999 Sb., o jednacím řádu Senátu, ve znění pozdějších předpisů), přinejmenším jako sporné, zda byl Michal Uhl z rozhodnutí Volební komise Senátu připuštěn k volbě o členech Rady ÚSTR dne 5. prosince 2012 právem. Hlavním důvodem je, že nebyla před volbou vůči orgánům Senátu dostatečně prokázána elibilita tohoto kandidáta, ke které ve smyslu Volebního řádu patří osvědčení plnění všech zákonných podmínek pro výkon funkce, o níž se kandidát uchází.

K těmto zákonným podmínkám pro výkon funkce patří též neslučitelnost funkce člena Rady ÚSTR s členstvím v politické straně či politickém hnutí.

2) V případě, že by Senát shledal v tomto rozboru uvedené důvody, proč neměl Michal Uhl být připuštěn k volbě, za oprávněné, bude nutno rozhodnout o konsekvencích, které z takového závěru vyplývají. Patrně by v takovém případě bylo nevyhnutelné oduznat členství Michala Uhla v Radě ÚSTR od počátku, tedy ex tunc.

3) Nezávisle na výše uvedené sporné otázce, zda byl Michal Uhl připuštěn k volbě právem, stojí otázka, zda po ujetí se funkce člena Rady ÚSTR dne 6. prosince 2012 Michal Uhl splnil zákonem kategoricky uloženou podmínku neslučitelnosti podle § 7 odst. 6 poslední věty zákona č. 181/2007 Sb. Ze dvou hlavních důvodů je nutno na tuto otázku odpovědět jednoznačně záporně:

- a) Michal Uhl nevystoupil nejpozději ke dni ujetí se funkce člena Rady ÚSTR ze Strany zelených. Pouze – údajně dopisem z 5. prosince 2012 – přerušil své členství v této politické straně. Vzhledem k velmi výrazným povinnostem, který i „člen, jehož členství bylo přerušeno“ vůči Straně zelených podle stanov této strany stále má (patří k nim pravidelné placení členských příspěvků a získávání podpory Straně zelených na veřejnosti), je nutno konstatovat, že i taková osoba se nadále nachází v členském poměru ke Straně zelených, ve smyslu závislostního vztahu vůči konkrétnímu politickému subjektu. Takový stav však vylučuje existenci nestraničnosti (bezpartijnosti), jak ji pro výkon funkce člena Rady ÚSTR požaduje zákon, opřený o výklad Ústavního soudu.
- b) Druhým pádným důvodem, proč v případě Michala Uhla nebyla splněna zákonem uložená inkompatibilita podle 7 odst. 6 poslední věty zákona č. 181/2007 Sb. je i po 6. prosinci 2012 kontinuálně přetrvávající aktivní činnost Michala Uhla pro Stranu zelených, jeho časté vystupování jménem této strany ve veřejném prostoru a v neposlední řadě i skutečnost, že samotná Strana zelených hlásí se i po 6. prosinci 2012 k Michalu Uhlovi jako svému představiteli. Tímto jednáním obcházel Michal Uhl – zřejmě zcela vědomě a nepokrytě – zákon, a to konkrétně ustanovení o neslučitelnosti funkce zákona, jehož ústavnost v roce 2008 výslovně potvrdil Ústavní zákon.

Vzhledem ke skutečnostem shrnutým výše ad 3) nemá Senát na vybranou, zda hodlá osobu, která porušila § 7 odst. 6 zákona č. 181/2007 Sb. odvolat či nikoliv. Zákon v § 7 odst. 8 písm.

a) Senátu přímo ukládá, aby v případě, že člen Rady přestal splňovat podmínku neslučitelnosti funkce, dotyčnou osobu z Rady ÚSTR odvolal. Senát má tudíž přímo povinnost tak učinit, jakmile se jeho orgány seznámily – například v rámci vnějšího podnětu, předloženého občanem – s důkazy prokazujícími neplnění zákonné podmínky neslučitelnosti.

Jen pro úplnost budiž upozorněno, že Senát ani nemá možnost dotyčného člena Rady ÚSTR, jenž zákon svým členstvím v politické straně či politickém hnutí prokazatelně porušil, vyzvat

k nápravě a po uposlechnutí případné výzvy k ukončení členství v politické straně či politickém hnutí z Rady ÚSTR ho z funkce člena Rady ÚSTR neodvolávat. Ust. § 7 odst. 8 písm. a) má povahu opatření sankčního, které následuje na stav, který kdykoliv v minulosti nastal.